

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suviennyose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 6

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Vasario (February) 6, 1931.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXII

Lietuvos Valdžios ir Dvasiš- kijos Santikiai Aštrėja Rusijos Gyventojai Vargsta ir Šala Vokietija-Lenkija - Grąsa Taikai

LIETUVOS VALDŽIOS IR DVASIŠKIOS SANTI- KIAI AŠTRĖJA.

Kaunas. — Kiek laiko atgal Lietuvoje uždėta drausmė veikti pradžiūmokslis jaunimo organizacijoms. Tuo paliecia bendrai visos Lietuvos mažamečio jaunimo organizacijos, bet labiausiai nepatenkintais pasijūto „Ateitininkai“, kuriuos vadovauja kunigija. Taipgi pastaruoju laiku sumanyta įvesti civilę metrikaciją — šliubus ir gimimus valdiškose įstangose registruoti.

Šie abu naujoviniai patvarkymai labai nepatiko dvasiškiškai, kurią, jų supratimu, valdžia laibai „nuskriaudžia“: iš mokyklų išvijo politinį veikimą, o iš kunigų atima gana pelningą biznį, kurį jie darė metrikaciją tvarkydami. (Spėjama, kad valdžiai metrikaciją ir savo rankas paėmus iš kunigų bus atimta keletas milijonų litų įėjų kasmet). Taip esant, dvasiškiškai pareiškė valdžiai kovą: per pamokslus ir viešuose susirinkimuose minimumu du valdžios patvarkymų pradėjo niekinti ir valdžią už tai šmeižti. Reikalas taip įpusėjo, kad kai kurie karštesniai kunigai tuo savo karščiavimu jau net ir valstybei pradėjo kenkti. Nesuapratimo reikalas atsidurė ir Ryme. Valdžia gi, kad dvasiškiškai suvaldytų, pradėjo burnotojus smarkiai persekioti: vienus jų patraukė atsakomybėn, o kitus „kalina“ tam tikrose ribose, iš kur jiems draudžiama bent kurio reikalu kitur išvažiuoti.

Bet reikalas nerimėja. Priešingai, tarpe valdžios ir kunigijos kova kasdien aštrėja. Pastaruoju laiku valdžia net įsakė policijai griežtai daboti religinius susirinkimus, tai yra bažnytnes apeigas ir neleisti dvasiškiškai priešvalstybinį demonstracijų. Kuo tas reikalas baigsis — tik ateitis teporodys. Tuo tarpu bet gi tarpe valdžios ir dvasiškiškos santikiai labai įtempti.

RUSIJOS GYVENTOJAI VARGSTA IR ŠALA.

Ryza, sausio 31. — Čia gausima iš Maskvos pranešimų, kad Rusiją užklupo dideli šalčiai ir kad šio krašto gyventojams, nors jie sunkiai dirba, prsieina kėsti alksis ir šaltis. Gyventojams truksta maisto ir net kuro. Pastaruoju laiku įvesta jau ir „kuro linijos“, kur malkos ir anglis, kaip ir maiestas, dalinama. Kuro duoda tiek, kad perdaug namų neprišildžius, todėl žmonės prsieina stybtį. Kas perdaug prisikurina, — tai baudžiama. Be taupindami kūrą, komisarai jau patvarkė taip, kad ir elektros nenaudoja — naktimis gatvės tamsu.

Iš Londono gi pranešama, kad Anglija išleidusi taip vadinamą „mėlynąją knygą“, kurioje aiškiai įrodoma, kad sovietų Rusijoje gyventojai verčiami dirbti

KASYKLOSE ŽUVO 29 DARBININKAI.

Linton, Ind. — Sausio 29 d. Little Betty anglių kasyklose, kuri randasi apie 4 mylių atstume nuo čia, susprogo 600 svarų parako. Tuojau po sprogo iš kasyklos išnešta keliolika lavonų ir sunkiai sužeistų darbininkų. Keletas sužeistųjų mirė. Dvidešimts angliakasių dirbo žemesniam nuo sprogo augšte, kurie užgriauti ir visi žuvo. Bendrai imant, spėjama, kad nelaimėje bus žuvę apie 29 darbininkai. Kaip galėjus ši nelaimė nutikti — kasykloje parakas sprogti — niekas nežino. Daroma tik viena kita išvados bei dailėidimai.

STREIKUOJA ISPANIJOS STUDENTAI.

Madridas. — Ispanijos universitetų studentai paskelbė visuotiną streiką. Del to visi universitetai uždaryti ir juos daboja policija. Studentai streikuoja politiniais sumetimais: prieš badartinę diktatūrą ir už respubliką.

Ispanijos vadai taip gi pareiškė griežtą protestą karaliaui Alfonsui delei esamos diktatūros. Jie reikalauja, kad būtų suauktas visuotinis seimas ir įsteigta respublika. Jei karalius to nepadarys — galės įvykti revoliucija ir karaliaus sostas sykt ant visados galės but nuverstas.

LOKAUTAS ANGLIJOJE. TEBEINA.

Londonas. — Kaip žinome, Anglijoje, Lancashire provincijoje medvilnės fabrikų darbdaviai paskelbė savo darbininkams lokautą. Tuo iš darbo išmesta apie 250,000 medvilnės darbininkų. Į šį reikalą yra įsikišusi valdžia ir nori ji kogeriausiai sutvarkyti, bet, tuo tarpu, dar nepavyko. Lokautas dar tebeina.

RUSAI NENORI NU- SIGINKLUOTI.

Maskva. — Nors Tautų Sąjungos nutarimu sekančiuose metuose Genevoje įvyks visatpasaulinė nusiginklavimo konferencija, bet rusai pasireiškia, kad jų nusiginklavimui sutartis nerisanti. Komunistų oficiozas „Izvestia“ pareiškia, kad Sovietų Sąjungos niekas neriša ir Tautų Sąjungos taryba negali priversti ją ką nors daryti. Vadinasi, bolševikai nusiginkluoti nenori.

AMERIKOJE ESAMA 5,700,000 BEDARBIŲ.

Washington, D. C. — P-as W. Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, sako, kad šiais metais, sausio mėnesy, bedarbių skaičius padaugėjo 200,000. Dabar, anot jo, Jungtinėse Valstijose bedarbių yra apie 5,700,000.

GANDHI PALEISTAS IŠ KALĖJIMO.

Puna, Indija. — Sausio 26 d. iš kalėjimo paleistas Indijos nacionalistų vadas Mahatma Gandhi. Kad jo sutikimui neįvyktų didelių demonstracijų jis iš kalėjimo išvežtas nakti, niekam nematant. Tačiau didelės žmonių minios savo vadą sutiko mieste Bombay. Jis ir dabar ragina indiečius už nepriklausomybę kovoti. Bus taip gi paleista iš kalėjimų ir apie 50,000 Gandhi seikėjų.

500 PROTESTŲ TAUTŲ SĄJUNGOJE.

Geneva. — Tautų Sąjungon gauta net 500 protestų del mažų persekiojimų Lenkijoje ir lenkų bei vokiečių kišimosi į Lietuvos vidaus reikalus ir Vilniaus klausimu. Tuos protestus nusiuntė įvairios Amerikos organizacijos, jų tarpe lietuviai ir ukrainiečiai. Protestus T. Sąjungos sekretoriatas persiuntė Lenkijos vyriausybei.

UŽMUSĖ 100 SUKILĖLIŲ.

Roma. — Lybijoj, Afrikos provincijoje, įvyko tarp Italijos kariuomenės ir tenatinių gyven tojų susirėmimas. Sukilėliai nugalėti ir jų apie 100 užmušta. Italų taip gi du karininkai ir du kareiviai užmušta ir šešioli-ka sužeista.

LIETUVOS KOMUNISTAI BADAVO.

Kaunas. — Protestuodami prieš Lietuvos kalėjimų valdybą, kalėjimuose sėdį 700 komunistų paskelbė bado streiką. Per 10 dienų jie valgė tik cukrų, gėrė vandenį ir rukę papirusus. Šiuo tarpu streikas jau baigtas, nes pranešta, kad jų protestai bus patikrinti.

Nuo Red. Bene bus tai bendrai politiški prasikaltėliai, o ne vien bolševikai, nes 700 bolševikų vargiai susidarytų visoje Lietuvoje. Kalėjimuose jų tiekai but negalimas daiktas.

TURKİJA NUBAUDĖ SUKILĖLIUS.

Turkijoje teista keli šimtai prieš valdžią sukilėlių. Kaltais rasta 78, kurių vieni nubausti pakorimui, o kiti kalėt.

Iš Lietuvos

MUSŲ MERGAICIŲ LIKI- MAS ARGENTINOJE.

Mergaitėms, į Argentiną nuvažiuavusioms, jei jos meturin-čios giminių, esą labai sunku. Išėivybės biurai tiesiog jomis prekiauja. Parduoda pigia kaina kokiems darbdaviams ir tie jas išnaudoja ligi tol, kol jų giminės užėina jų dingimo pėdsakus ir suranda jas tebevergauj-čiančias prie sunkių darbų be jokio atlyginimo. „Merginos, sunkiai padirbėjusios, dažnai netenka sveikatos ir kreipiasi į darbo departamentą su skundu, bet šis palaiko darbdavius ir jos niekur negali teisybės surasti. Be to iš jų atima pasą ir visus dokumentus, kad negalėtų išsinaudotojų pabėgti. Keletą lie-tuvaičių giminės išvadavo iš to-les vergijos, tai jos papasako-jo baisių dalykų apie musų mergaites, kurios pakliuvo į vertėjų spąstus.

VILNIUS SMUNKA VIS GILYN.

Del sunkios ūkiškos buklės Vilnių sustojo keli fabrikai. Be to, kai kurie fabrikai darbo dienų skaičių sumažino iki trijų. Sarysų su tuo bedarbių skaičius padidėjo, o kitiems sumažintas atlyginimas. Prieš šventes prekyboj nebuvo jokio judėjimo, o jei kas ir pirkto, tai tik bargan.

LIETUVIAI BELGU MIESTUOSE.

Belgijoje lietuvių priskaitoma ligi 2,000. Jie dirba metalurgijos pramonėj, kasyklose ir šiaip įvairiose srityse. Yra tarpe jų pirklių, inžinierių, gydytojų ir kit. Be to apie 400 lietuvių studentų čia mokosi. Ypatingo veikimo lietuviai čia neparodo. Gal del to, kad išsi-blaškę įvairiuose miestuose — Antverpene, Briusely, Liege, Grande.

PASITARIMAS METRI- KACIJOS REIKALU.

Dabar valst. taryboj svarstomi pagrindiniai civ. metrikacijos dėsniai, o sausio 23 d. bus didelis tuo reikalu teisininkų pasitarimas. Mat, norima esą juo griečiau civilės metrikacijos įstatymo sumanytą užbaigti ir patiekti min. kabinei priimti.

Vakar dienos „Volksblat“ rašo, kad už agitaciją prieš valdžią 53 kunigams išskeltos baudžiamosios bylos.

VOKIEČIAI SUPIRKINĖJA ŽEMĘ PRIE VILKAVIŠKIO.

Paskutiniu metu vokiečiai Vilkaviškio apylinkėje pradėjo supirkinėti žemes. Šis jų užsi-mojimas vedamas planingai, diriguojamas ir remiamas iš šan-kozais darbdaviams ir tie jas išnaudoja ligi tol, kol jų giminės užėina jų dingimo pėdsakus ir suranda jas tebevergauj-čiančias prie sunkių darbų be jokio atlyginimo. „Merginos, sunkiai padirbėjusios, dažnai netenka sveikatos ir kreipiasi į darbo departamentą su skundu, bet šis palaiko darbdavius ir jos niekur negali teisybės surasti. Be to iš jų atima pasą ir visus dokumentus, kad negalėtų išsinaudotojų pabėgti. Keletą lie-tuvaičių giminės išvadavo iš to-les vergijos, tai jos papasako-jo baisių dalykų apie musų mergaites, kurios pakliuvo į vertėjų spąstus.

MIRĖ O. TALKO-GRIN- KEVICIENĖ.

Sekmadėny Ilguvos dvare mirė O. Talko-Grinkevičienė. Velionė buvo pasižymėjusi labdar-ringumu. Ji nemaža padėjo kūr-kuriems jaunuoliams eliti moks-tus. Spaudos draudimo laikais ji samdė mokytojus, kurie mokė dvaro ir aplinkinių vietų vaikus.

KAUNO KUNIGŲ NUTARI- MAI GALIOJA.

Spaudoj pasirodė žinių, kad arkivyskupas užprotestavęs Kauno kunigų konferencijos nutarimus, kuriuose buvo draugiškai įspėti kunigai tautininkai ir uždėta ekskomunika tautininkų spaudai — „Vienybė“ ir „L. Aidui“, kaip pranešama iš visai patikimų šaltinių, arkivyskupas kunigų konferencijos nutarimų neužprotestavo. Tokiu budu, jie yra įsigalioję.

PASIRAŠTA LAIKINA LIETUVOS ESTIJOS SUTARTIS.

Sausio 15 d. Ministris Pirmininkas p. J. Tubelis ir Estijos Atstovas Lietuvai p. Lauretei pasirašė laikiną Lietuvos Estijos prekybos sutartį su tarifiniais prekių sąrašais. Sutartis sudaryta d'džiausio palankumo principu. Be to, Lietuva gauna 20% nuolaidų nuo minimalinio muitų tarifo kviečiams ir kitoms prekėms.

PASIRAŠĖ KONTRAKTĄ.

Fin. min. jau pasirašė kontraktą su Čekoslovakų firma „Skota“ cukraus fabriko mašinoms pristatyti ir įrengti.

Lietuvoj iš viso advokatų yra: priekusių — 62, pris. adv. pad. — 129; tautybės atžvilgiu Lietuvos adv. taip skirstosi: pris. lietuvių — 25, žydų — 14, lenkų — 11, rusų — 7, kitų tautybių — 2; pris. adv. pad. lietuvių — 43, žydų — 70, lenkų — 6, rusų — 3, kitų tautybių — 2.

S.L.A. Ekskursinis Konkursas

71 KUOPA STOJA KON- KURSAN.

63.
M. Dovidaitis, SLA. 107 kp., Philadelphia, Pa., darbuotojas rašo: „Pranešu, kad sausio 13 d. kp. susirinkime esu išrinktas organizatorių dalyvauti S. L. A. Ekskursiniame Konkurse. Dirbsiu iš visos galės. Įregistruokit mane ir kogrečiau-siai siųskit reikalingą amuniciją naujų narių prirašymui.”

64.

A. Povilaitienė ir J. Ivanau-skas, SLA. 135 kp., Philadel-phia, Pa., organizatoriai praneša: „Musų kp. nutarė imti dalyvumą SLA. Ekskursiniame Konkurse ir laimėti vieną pirmųjų dovanų. Organizatoriais išrinko mus. Vienas mudviejų tikrai sekančią vasarą Lietuvą pamatysime.”

65.

SLA. 142 kp., New Haven, Conn., valdyba pareiškia: „Įregistruokit ir musų kp. du organizatorių į SLA. Ekskursinį Konkursą. Jais yra: J. Čepo-nis ir V. Alksnins. Jiedu dirbs išvien. Tikimės gerų pasekmių. Sausio mėnesy du nariai jau prirašyta. Tikimės kele-riopai užpildyt spragą, kuri padaryta keturiems prasišalinusi bolševikų „sojuza”.

66.

SLA. 203 kp., Sebastopol, Pa., organizatoriai F. Rymas ir J. Galinskas, rašo: „Malonėkite ir mudu įregistruoti į SLA. Ekskursinio Konkursio organizatorių eiles. Sausio 4 d. kp. išrinko mus organizatoriais. Dirbsime kiek galėdami, kad sekančią vasarą SLA. iššomis Lietuvą pamačius.”

67.

J. Katilius, SLA. 6 kp., Plymouth, Pa., darbuotojas praneša: „Organizatorių į SLA. Ekskursinį Konkursą kuopa išrinko mane. Malonėkite įregistruoti. Padirbėsiu kiek galėdamas. Gal nors kokią dovaną laimėsiu.”

68.

A. Galinskas, SLA. 7 kp., Pittston, Pa., darbuotojas rašo: „Meldžiu ir mane į SLA. Ekskursinį Konkursą įregistruoti. Nors čia dirba nepageriausia, tačiau bandysiu dirbti — gal ir pavyks bent keliolika naujų narių gauti.”

69.

A. Petrauskas, SLA. 32 kp., Buttonwood, Pa., darbuotojas pareiškia: „Sausio 11 d. kp. susirinkime tapau išrinktu į S. L. A. Ekskursinį Konkursą. Meldžiu įregistruoti. Kogrečiausiai siųskite visas reikalingas informacijas naujų narių prirašymui. Dirbsiu kiek galėdamas. Gal nors kokią dovaną laimėsiu.”

69 KUOPOS, 88 ORGA- NIZATORIAI.

Iki šiol SLA. Ekskursiniame Konkurse dalyvumą ima 69 kuopos su 88 organizatoriais. Tikime, kad dar keletas kp. prie šio svarbaus darbo prisidės. Be abejo susidarys nemažiau 100 organizatorių. Tai didelė armi-

ja karininkų, kurie pasiriję naujus rekrutus į musų brangią organizaciją gaudyti. Neabejojame — šis konkursas gerų pasekmių duos pačiam Susivienijimui ir organizatoriams. Susivienijimas gaus kels tukstančius naujų narių, o keliolika musų gerų ir sugabių darbuotojų SLA. iššomis sekančią vasarą pamatys Lietuvą.

GAUKIME BENT 5,000 NAUJŲ NARIŲ.

Gaukime tokią naujų narių skaitlinę, kokią bolševikai buvo pasiriję iš SLA. iššivesti. Jiems vargšams tepavyko apie 1,000 narių iš musų organizacijos iššivioti. Jie savo tikslu neatiekie. Tad mes pasistengime savo tikslą atiekti — 5,000 naujų narių gauti.

Bendrai kalbant, 5,000 naujų narių, tai ne tokia jau didelė skaitlinė. Kad atlyginus „bolševikišką nuostolį“ — kožnam organizatoriui po 10 naujų narių teprisieina gauti. Dangelis organizatorių pasiriję laimėti pirmas dovanas — apmokamą kelionę į Lietuvą ir atgal. Vadinasi, tie organizatoriai turės prirašyti po 75 naujus narius. O tokių rasės gana daug. Įvyks didelis tarpe organizatorių lenktyniavimas, ir 5,000 naujų narių kaip matant susidarys.

Tik prie darto vyrai ir moterys, SLA. Ekskursinio Konkursio organizatoriai! Dirbkime ir parodykime musų organizacijos ardytojams, kad mes galime dirbti, kad vietoj vieno išėjusio iš SLA. trukšmadario jo vietą galime penkliais dorais ir ištikimais lietuviais užpildyti! Prie darbo! Didelės dovanos visų laukia.

ORGANIZATORIŲ PA- REISKIMAI.

Susiprato ir Užsidedė.

SLA. 1 kp., Edwardsville, Pa., organ. P. Pajaujis rašo: „Kad vėlokai registruojus, tai čia noriu papasakot ir savo „trubelius“. Vieną dieną apstojo mane jaunų vyrų būru-truoti. Padirbėsiu kiek galėdamas. Gal nors kokią dovaną laimėsiu.”

SLA. 1 kp. organizatorių? Pasisakiau, kad aš. Vienas jų tuojau ir sako: „Tai prašyk mane į tą brangią lietuvių organizaciją.“ Kitas-trečias ir veik visi jie tą patį kartoja. Manau sau: „Ką čia dabar daryti? Centre dar nesu užsiregistravęs, aplikacijų dar neturiu, o jau toks burys gražaus, ža-lutėlio jaunimo man brukai, kad juos prirašyčiau“. Tuojau sugrįžau namo ir pasisakiau apie nuotikį savo pačiulei. Ši davė man pusėtinai smarkaus vėjo, atnešė „Tėvynės“ No. 51 parodė ir sako: „Žiūrėk, ką kitių kp. organizatoriai daro!“ O ten vieno organ. buvo pasakyta: „Truks-lužs, pirmą dovaną turiu laimėti“. Visa tai mane taip uždegė, kad aš, pasis-kolines aplikacijų, šokau narius prirašinėti. Kiek prirašiau, tai jau privatiskas „biznis“. Apie tai sužinosite vėliau. Centrai gi tiek turite pareikšti, kad kogrečiausiai siųstų glėbį aplikacijų ir man praneštų, kurio laivų į Lietuvą sekančią vasarą mane siųs.”

Visais konkursu reikalais rašykite: SLA. Konkursas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,
107 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija rūpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams atgrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

ISTERIKOS GADYNĖ.

Pergyvename įdomius laikus — kraštutiniausios isterikos gadinę. Pradedant tarptautinės politikos arena ir baigiant atskirų valstybių vidurinių gyvenimų, taip ir tiesiai aiškiai matomas isterikos raudonas siūlas. Ekonominis ir dvasinis žmonijos gyvenimas pasaulinio karo audros išmuštas iš normalių vėžių, pasuko isterikos keliais. Prie to, beabejonės, nemaža prisideda ir visam pasauly galiojanti ekonominė depresija. Eina politinis ir ekonominis persigrupavimas kaip tarptautinių santykių arenoje, taip ir atskirų valstybių vidurinių gyvenime. Kaip ilgai šita isterikos gadinė trauksis, sunku pasakyti. Kai kurie iš mūsų pasaulio vyrai pranašauja, kad šita isterika prives pasaulį prie naujo praeities karo.

Nestinga įkaitusios isterikos ir mūsų, Amerikos lietuvių, gyvenime. Dar taip neseniai buvę rimti, už savo žodžius ir darbus atsakomybę veikę, šandie virto kraštutiniausiais isterikais. Netik nesiskaito su savo žodžiais ir darbais, bet nesiskaito net su esamais faktais ir tikrąja vieno ar kito reikalo padėtimi. Net rimtų organizacijų reikalais kalba, rašo ir veikia ne esama tikrąja padėtimi vaduodamiesi, bet asmeninių ambicijų sumetimais vadovaujasi. Be jokio reikalo, be jokio faktų šmeižiam, niekinami ir užgauliojami užsitarnavusieji Amerikos lietuvių visuomeniniam veikime žmonės, kurie jau kelias dešimtis metų veikia, savo jėgas ir pinigų eikvodami palaikymui Amerikos lietuvių tautiniai kultūrinio darbo. Nebeliko mūsų viešajam gyvenime niekam jokios pagarbos, veikėjų darbų įvertinimo, jokios pakantų kitų žmonių nuomonių. Kas tik užsima, kad ir žymiausių mūsų veikėjų, net laikraščius, gali spaudoje teršti, niekinti, šmeižti kiek tik nori. Isterikams jokie faktai nereikalingi, jiems visuomenės darbuose nėra nieko brangaus, nieko svarbaus. Jie vien savomis ambicijomis vadovojasi ir daugiau nieko nepaiso.

Liudna ir gaila, kad Amerikos lietuvių visuomeninis gyvenimas prie to priėjo. Seniaus tik vieni bolševikai tokia isterija gyveno. Šandien net liberaliniai Amerikos lietuvių sluoksniai ir tokia pačia isterika išpuolė.

Tuo tarpu silpnėjantis Amerikos lietuvių visuomeninis ir tautiniai kultūrinis gyvenimas reikalauja ko kito iš visuomenės veikėjų.

Norint sustiprinti ir palai-kyti Amerikos lietuvių tautiniai kultūrinį veikimą, reikėtų visas tautines jėgas suburti bendram darbui ir bendromis pastangomis eiti į mūsų priaugančią kartą, kad joje pasisėmus stipri- niančios jėgos tolimesniam veikimui tautiniai kultūri- nių darbų fronte. Isterikos priemonėmis nepasieksime mūsų jaunimo, kuris yra vienatiniu šaltiniu mūsų visuomeninio veikimo silpnė- jančioms jėgoms papildyti.

Užliepsnojusios isterikos gesinimui pirmoje vietoje turėtų stoti mūsų laikrašti- ninkai. Pirmiausiai reikė- ty uždaryti laikraščių skil- tys visokiai isterikai, viso- kiems nepamatuotiems bar- niams ir šmeižtams. To- liaus, visi veikėjai turėtų vengti isterikos ir turėtų pradėti skaitytis su savo žo- džiais ir darbais. Tokiu bu- dū galėtumėm pamažu už- gniauzti taip drąsiai išvy- ravusių mūsų visuomeni- niam gyvenime isteriką, ku- ri niekam jokios naudos ne- neša, o mūsų tautiniai kul- tūriniam darbui begaliniai kenkia.

Gerbiameji visuomeni- no gyvenimo vadai, kad ir nenoroms pažvelgti me, esamą mūsų visuomeniniam gyvenime tikrąją: pama- tysime, kad patys savo dar- bus naikiname isterika gy- vendami. Amerikos lietu- vių ateitis reikalauja iš mūsų reformų visuomeniniuose darbuose. Pamažytik visi, nuo kurių tų reformų įvedi- mas priklauso.

SLA. DARBŲ FRONTE.

Šandien svarbiausiu užda- viniu SLA. nariams ir vei- kėjams Susivienijimo dar- bų fronte stovi Ekskursinis Konkursas. Kiekvieno S. L. A. nario pareiga visomis išgalėmis darbuotis, kad šis konkursas būtų kuosekmin- giausias.

Reikia pasakyti, kad S. L. A. Ekskursinio Konkur- so pradžia yra labai graži ir daug žadanti. Jei SLA. veikėjai ir toliau taip ener- giškai dirbs konkurse, kaip pradžioje dirbo, tai neži- rint sunkių laikų — bai- sios bedarbės konkursas bus sėkmingas visais žvilgs- niais. Iš praėjusios žinoda- mi SLA. veikėjų pasišven- tino organizacijos darbams, galime tikrinti, kad šis kon- kursas pilniausiai pavyks.

Kartu norime priminti S. L. A. veikėjams ir nariams, kad nemažesnės svarbos reikalu yra ir rengiama S. L. A. Antroji Ekskursija Lietuvon, kuri išplauks iš New Yorko gegužės 27 d., dideliu Cunard Linijos gar- laiviu „Lancastria“ ir plauks tiesiai į Klaipėdos uostą. Šita SLA. Ekskur- sija reikšminga dvejopu žvilgsniu: pirmu kartu A- merikos lietuvių turės pro- gos tokiu dideliu ir puošniu garlaiviu be persėdimo tie- siai į Klaipėdą plaukti, ir antra, reikšmingos Anglų linijos garlaivio „Lancas- tria“ atplaukimas į Klaipė- dą tiesiai iš New Yorko su- laro dar vieną Lietuvos uostui laimėjimą. Šitokiu būdu remdami Klaipėdos uostą, sudarome Lietuvos uostui didesnę prestižą viso pasaulio akys.

Todel gerbiame SLA. vei- kėjai, dirbdami konkurso

REDAKCIJOS PASTABOS

PIKTAS ŠMEIŽTAS.

„Vienybė“ išspausdina p. J. Sagevičiaus pasakytą kalbą atidarant veikėjų konferenciją, kuri nutarė įkurti Amerikos lietuvių Tautininkų Federaci- ją. Nors šita p. Sagevičiaus kalba daugiau panaši į neapgal- votą karštuolio isteriką, o ne į rimtą organizatyvio darbo prie- ky atsistojusio veikėjo pareiš- kimą kuriais principais nauja organizacija kuriama, bet mes nebutumėm domės į tai kreipę, jei p. Sagevičius nebūtų savo isterikon įpykęs ir SLA. orga- no.

Be niekur nieko p. Sagevi- čius tikrina, kad „kairieji san- dariečiai nusinėšė „Tėvyne“ ir griežtai pasiviro socialistų pu- sėn“. Šitaip sujungęs „Tėvy- nę“ su kairiaisiais sandarie- čiais, be kitų nesąmonių, p. Sagevičius meta sekamą šmei- žtą:

„Bet kuomet Lietuvos liau- dininkų ir socialistų Ameri- koje įtakoje kairieji sanda- riečiai pradėjo lošti Lietuvos Valstybei griežtai pražūtin- gą politiką, pasiūdamsi val- stybinius vyrus į kartuves, ir ragindami Lietuvai neduoti nė cento, net ir giminėms ne- siunčiant paramos, kad Lie- tuva finansiniai nusibankru- tytų, ir įvairių pučių ir „pu- čininkų“ pagelba vėl užsisės- ty Lietuvos ukininkui ant nugaros, ir jojo šiaudinėje pastogėje veisti bolševikus, ir plėtodami lenkomaniją ga- lėtų didinti sau turtus...“

Vis tik reikia labai nesąži- ningo žmogaus, kuris drįstų šitokį šmeižtą skelbti bent ku- rios Amerikos lietuvių tauti- niai ir valstybiniai nusistači- sios sriovės adresu. Juo ne- sąžiningesnio žmogaus reikia, kuris drįstų su šitokiais dar- bais risti SLA. organą. Todel šiuo mes reikalaujame iš p. Sagevičiaus citatomis iš „Tė- vynes“ prirodyti, kad SLA. or- ganas yra prisidėjęs prie to vi- so, ką jis savo isterikoje kal- ba. O kadangi „Tėvyne“ to- kie dalykai nebuvo skelbiami, tai p. Sagevičius pasiileka ne- sąžiningu SLA. organo šmeiži- ku.

Mums begalo nuostabu, kad p. Sagevičius ir „Vienybės“ re- dakcija mano pasitarauti savo kuriamai organizacijai skelbda- mi tokius šmeižtus kitų organi- zacijų ir laikraščių adresu. Be- to, p. Sagevičius būtų daug ge- riau padaręs, jei vietoj kitiems prikašioti pasinaudojimą, būtų smulkmeniška paaiškinęs kaip dabar yra su Lietuvių Mecha- nikų Sąjūdu, kurio prieky visą laiką įsai stovėjo ir kurio pi- nigais Lietuvoje lankėsi. Tuomet Mechanikų Sąjūdo šeri- ninkams nereikėtų rašinėti. Legaliai žingsniai yra baigia- mi atlikti taip sparčiai, kaip galima; bet kol jie nebuvo už- baigti, apdrauda jokių būdų negali būti užrašinėjama, ir mūsų draugai Illinois'e turi aiškiai suprasti, kad tai yra faktas.

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVISKUMAS

Lietuvos Generalio Konsula- to pranešimu, pereinę 1930 me- tų rudens pirmą kartą buvo imami Lietuvos kariuomenės Klaipėdos krašto naujokai. Ne- priskaitant prie Klaipėdos nau-

pasisekimui, nepamirškite kartu pasidaruoti ir SLA. Antrąjį Ekskursiją Lie- tuvon. Visi SLA. nariai prie kiekvienos progos pa- žinkite savo draugams ir pažįstamiems, kurie rengia- si šiemet aplankyti Lietuvą. Kad jie vykty Lietuvos su- SLA. Ekskursija. Kelionės atogumai ir malonumai vykstant Lietuvon su šia S. L. A. Ekskursija bus apra- šyti ekskursijos skyriuje ir rimtai ateity.

jokų kilusių iš kitų Lietuvos vietų dabar gyvenančių Klaipėdos krašte paimtų kariuome- nės jaunųjų, aplamai imant iš 1,000 jaunų vyrų 600 kalba lietuviškai, o 400 lietuviškai nemoka.

Vadinasi, Klaipėdos krašto jaunūmenė 60% moka lietu- viškai kalbėti. Nėra abejonės, kad laikui bėgant lietuvišku- mas Klaipėdos krašte didės, kuomet prie to prisidės ir pri- valomas kariuomenėje išmoki- mas lietuvių kalbos. Klaipėdos krašto piliečiams abi kalbos: lietuvių ir vokiečių yra priva- lomos, kaip oficialios krašto kalbos. Vis tik reikia pasaky- ti, kad jaunūmenės žvilgsniu Klaipėdos kraštas yra lietuviš- kesnis, negu buvo galima tikė- tis.

ASMENISKOS PRIEKABĖS.

„Naujienų“ apžvalgininkas, matoma, neturėdamas ką dėti į tą savo skyrių, užpildo jį visą dalimis perspausdindamas „Tė- vynes“ redakcijos straipsnį, ir prikašiodamas savo asmeninių priekabių prie „Tėvynės“ re- daktoriaus. Daugiau nei juo- kinga, kuomet tokis išdidaus autoriteto laikraštiniškas, kaip p. Grigaitis, pagaliau SLA. rei- kalais pradeda vien asmeninė- mis priekabėmis operuoti. Į as- meniskumus domės nekreipia- me ir neatsakinėsime.

Iš visų tų asmeniskumų iš- plaukia tik pagrūmėjimas S. L. A. Prezidentui p. Gegužiniui ir „Tėvynės“ redaktoriui Vitaičiui sekamu SLA. Seimu. Tačiau į tuos grūmėjimus galime pasa- kyti tiek: į SLA. Seimus suva- žiuoja ne maži vaikai, bet pro- taujanti žmonės ir jie pajėgia atskirti juodą nuo balto. Todel jokiais asmeniskumų sumeti- mais protaujančius SLA. vei- kėjus neįstengs suklaidyti net tokis galvočios, kaip „Naujie- nų“ apžvalgininkas.

SUSTAABDO BOLŠEVIKŲ „SUSIVINIJO“ ORGANIZAVIMAS.

Bolševikų spauda pikta ko- liojo visus, kas t.k. pasakė, kad bolševikai negali organizuoti savo „susivienijimo“ kitose val- stijose, be New Yorko valsti- jos. Dabar „Naujienos“ pas- kelbia ištrauką iš „draugės“ Jeskevičiūtės išsiuntinto ap- linkraščio Illinois valstijos „progresyviams draugams“, ku- riam sakoma:

„Kaip jums jau buvo sa- kyta“, skamba to laiško ko- piijoje, „jokia fraternalė su- sišėpimo draugija negali už- rašinėti arba žadėti apdrau- dą Illinois valstijoje, iki ji negauna sertifikato, kuris jai leidžia daryti biznį valstijoje. Legaliai žingsniai yra baigia- mi atlikti taip sparčiai, kaip galima; bet kol jie nebuvo už- baigti, apdrauda jokių būdų negali būti užrašinėjama, ir mūsų draugai Illinois'e turi aiškiai suprasti, kad tai yra faktas.“

Vadinasi, net bolševikų „se- retorė“ įsako saviškiams neor- ganizuoti to „darbininkiško su- sivenijimo“ Illinois valstijoje, kol negaus charterio ir neįre- gistruos minimoj valstijoje. Tuo būdu pačios bolševikų viršūnės patvirtina išmintingų ir daly- kus žinančių žmonių perspė- mus bolševikams, kad jie netu- ri teisės organizuoti savo „su- sivenijimą“ kitose valstijose, be New Yorko valstijos. Dėlto, matoma, pastaruoju laiku iš- nyko bolševikų spaudoje trukš- mavimai apie „darbininkiško susivienijimo“ kuopų negirdė- tus „pasisekimus“ kitose val- stijose.

Bet kaip bus su ta šia SLA. variais, kuriuos bolševikai iš- rėmė iš „Susivienijimo“ ir ko- taktavo iš jų duokles „darbi- nikiškam susivienijimui“? Tie

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. J. JONIKAITIS,
3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

N O S I S .

Rašo Dr. J. Jonikaitis.

(Taša)

Chroninis Vytimas Gleivės Nosyje.

(Vartosiu žodį „gleivė“ vietoje „gleivėto- sios plėvės“).

Ši liga yra viena iš grasiausių nosies ligų. Ji pasižymi nuolatiniu vytimu arba džiuvimu gleivės, ir taipgi nuolatiniu šnirpšiu priskre- timu žalsva, sausa ir dvokiančia medžiaga.

Nuo ko šita liga yra gaunama, tikrų žinių dar nėra. Nuomonės įvairių tyrinėtojų šiame klausime yra skaitlingos ir skirtingos. Vieni yra sakoma, kad vytimas gleivės yra pasekmė kokių nors jau buvusių kroninių nosies ligų. Kiti tvirtina, kad tai yra tam tikros bakterijos, kurios sukelia tą ligą. Nėkurie buk tai yra pastebėję, kad ta liga užsikrečia nuo šunų. Ypatingai vaikams, žaisdami su šuniukais, gau- na tą ligą. Ypač jei šuniukai yra pikti ir įkanda vaikams į nosį. Taigi, vaikams žaisti su šunimis yra pavojus. Čion reikia pridėti ir tas faktas, kad gleivės vytimas nosyje tankiausiai atsiranda vaikams sukaikus dešimties metų am- žiaus. Suaugusius ši liga, paprastai, aplenkia; jeigu kas iš jų ją turi, tai turi nuo mažens. Moteriška lytis yra labiau palinkus pasiduoti tai ligai. Blogai maitinimi ir neprižiurimi vargin- gų šeimynų vaikai tankiau serga ta liga, negu turtinesnių. Dar yra manoma, kad ta liga yra paveldėtina. Taipgi sakoma, ir gal but- daug tame tešybės, kad anatominė sudėtis no- sies yra šiek tiek atsakomąja del tos ligos. Buk tai ppatos su pachiomis nosimis labiau pasi- duoda tai ligai. Abėnai, jeigu šnirpšlės yra la- bai plačios, tai jos yra palinkusios džiūti, o džiuvimas yra vienas iš charakteringiausių tos ligos simptomų. Dėlto, darant operacijas no- syje, gydytojas turi skaitytis su tuo, kad nepa- darys šnirpšlės per daug plačias.

Štai kaip įvyksta vytimas gleivės: kad ir nežinant tikros priežasties tai ligai, visgi yra žinoma koki paktimai įvyksta gleivės struktu- roje bėgyje tos ligos. Užvis pirmiausiai gleivė nustoja ypatybę išduoti skystį, reikalingą nu- laliniam palaikymui drėnumo šnirpšlėse. Tai pasidaro dėlto, kad pačioje gleivėje ima augti vpatingos rūšies audmens, kurie turi ypatybę trauktis, trumpintis. Ir sakvims, kad tie ypa- tingieji audmens paplinta plačiai po visą nosies vidų ir kad savo plonomis vėlelėmis jie apsu- kraujo latakus (arterijas ir venas), nervus, ce- les ir glandeles. Turint šita vaizdėlį omenyje, bus lengva suprasti, koks likimas ištiks tas mi- nėtąsias struktūras, kada tie negeistinieji aud- menys pradeda trauktis. Ir štai kas: kraujo latakėliai, maisto nešėjai, pasilieka užsmaugti ar prismaugti; celės ir glandės, išduodančios skystį, taipgi sužalotos ar sunaikintos; nervų vėleles, uodimo įrankius, toks pat likimas pa- tinka. Ir taip, nustijus maisto, gleivė pradeda vysti, trauktis ir džiūti.

Vytimo procesas išpalengvo eina gilyn ir gilyn. Ne tik gleivė susitraukia, bet ir gles- nieji po gleivę sluogsniai ima liesėti. Vėliaus vytimas pal'ėčia net pačius kaulus. Labai daž- nai turbininiai kaulėliai visiškai nunyks, o juk jie, kaip žinome, yra savo rūšies nosies ra- diatoriai.

Kadangi ši liga yra be galo grasi, baniu- janti ir kankinanti savo auką linksmausiose ir maloniosiose jo ar jos gyvenimo dienose, tai žmonės jokios apdraudos dabar neturi, tai ką bolševikai jiems duos, jei kuriam jų pasitaikytų susirgti arba numirti? Bol- ševikų vadams su jų „susvie- nijimu“ gali atsitikti kaip to- patarėlį sakoma: Neturėjo bo- ba bėdos, tai nusipirko kiau- laite.

Žiežirbos

Bolševikų lapas skelbia, kad jų buvusio draugo p. Kupščio Bostone leidžiamas „Tarpini- kas“ jau „pastatytas prie sie- nos“. Beabejonės bolševikai patį „pastatę prie sienos“ ir patį to laikraščio leidėją p. Kupštį, jei visas reikalas būtų buvęs Rusijoje. Juk p. Kupštis savo laikraštį pradėjo leisti prieš lietuviško „komintern“ valią. Tai baisiausia komunis- tinė ereziija, tai tikriausias re- voliucijos išdavimas!

Ar nepaaiškintų man kuris „progresyvis draugas“ kas at- itiko su „darbininkiško susi- venijimo“ kuopomis, kad jos

taip umai išnyko ir bolševikų lapuose apie jas nieko negirdė- ti. Nejaugi taip umai išsipi- lty dė Seno Vinco pranašystės, kad jos tik tiek lietuvių gyvenime reikšė, kiek piktieji Niudžerzės uodai? Jei taip, tai pasakysiu, kad jos mažiau lietuviams žalos padarė, negu tie uodai.

Man buvo nesuprantama ku- riuo tikslu „Naujienos“ užėmė buvusias bolševikų pozicijas Susivienijimo reikalais. Šita slaptė dabar išaiškina bolše- vikų paspartas ir p. Grigaitis globon paimtas Amalgamų unijos organo „Darbo“ redak- torius. Jis sako: „Grigaitis senas vilkas, matęs šalto ir šil- to: polemizuoti išmoko su ko- munistais, klaidos nepadarė... nematęs užbaigos taško nedės... Grigaitis lėtai, bet tikrai lei- džia šaknis Susivienijimui... Bol- ševikai Susivienijime praskynė kelią, o Grigaitis demonstruo- ja.“

Pilnai aišku — ačiū! Vadinai- si, p. Grigaitis demonstruoja bolševikų praskintu keliu. Jei

yra svarbu pažinti ją pačioje jos pradžioje. Maž daug šitaip ji pradeda apsiereikti: jaunu- lis ar jaunuolė karts nuo karto ima krapštytis pirštais nosį. Tas yra daroma tikslu pasiliuo- suoti nuo erzinančio nemalonumo. O erzini- me priežastis yra sukietėjusios, suskretusios šni- rplės nosinės atmatos. Paliuosavus nosį nuo tų bjaurumų, didelis sunkumas nuslenka. Alsavi- mas pasidaro lengvesnis, prislėgtas upas pa- kyla.

Toliaus — tėvai ar kas nors iš pašalinių pastebi, kad nelaimingojo kvapas atsiduoda. Patsai ligonis ap'ė šitą kvapo atsidavimą nieko nežino, kol jam nepasakys, o kad ir pasakys, tai jis šioje ligoje nors ant tiek laimingas, kad pats nieko nesuodžia, ir, tokiu būdu, išvengia- ma baurėjimosi pats savi. Šitas dvokimas priguli nuo tam tikro dvokiančio fermento, pa- gaminamo tam tikromis bakterijomis. Nesu- uodimas gi yra paseka sunaikinimo tam tikros rūšies nervų.

Erz'imas-iritacija yra kitas žymus simp- tomas šioje ligoje. Ir štai nuo ko tas pas'daro: nuolatinis sausumo jausmas nosyje pats savi- mi yra kankinimas; natūraliai nosies vidus turi būti drėgnas, nuolat vilgomas tam tikru skys- čiu. Sustrigus gi aparatui, gamnandiam nosy- je reikalingą skystį, šnirpšlėse jaučiama džiū- vimas; o laikui bėgant, koserė su gerke irgi pradeda džiūti. Pridėkim prie šito dar į kute- nimą jausmą nosyje, tai turėsime gerą nuovoką apie įkūrimą šios ligos. Kutenimo jausmas atsiranda tada, kai priskreitimai šiek tiek pasi- luosuoja. Įeidamas ir išeidamas per nosį oras paliečia tas atsiluosavusias bjaurumų dalis ir padaro virpėjimą. Ligonis, netekęs kantrybės del kutulio, pradeda nosį krapštyti ir tankiai kraujuos prakrapšto. Atsitikimai buva, kad nuo kraštymo prakiura nosies pertvaras.

Prie šitų simptomų dar reikia pridėti ir nuolatinis galvos skaudėjimas, daugiausiai jau- čiamas kaktose. Nuolatos prislėgtas upas pado- ro blogos įtakos į vidurių virškinimą. Kiek nors buva užgautos ir ausys.

Nors šita liga nėra pavojinga gyvybei, bet pats gyvenimas nuo jos pasidaro nepakencia- mas. Visiškai pasveikti nuo jos nėra vilties; gal'ma šiek tiek pagerėti ir apmalti kai ku- riuos įkiresniuosis simptomus — ir tai t'k uo- liai besigdydant. Tiek dar gerai, kad ji pasen- sta. Po dešimties ar penkiolikos metų susgyve- nimo su savo auka ligos simptomai lyg ir pa- deda atšiti, apsimaminti.

Juo anksčiau pradeda gydytis nuo šitos ligos, juo mažiau ligonis nukentia. Svarbiau- siu dalyku gydyme yra sutrukdymas ir pra- sinimas priskretimų. Tas yra dalinai atsiekia- ma nuolatiniu nosies plovimu. Plovimui reikia vartoti šiltą vandenį, įdedant į stiklą po pusę šaukštuko paprastos druskos ir baking-sodos. Yra geru dauktu dar pridėti listerino kok'us 4—6 šaukštukus į tą patį mišinį. Reikia plauti kolai nosis gerai išsivalo. Dviejų, trijų kartų į dieną pakanka. Kadangi liga yra ilga, tai pats ligonis turi išmokti gydytis. Daugybė yra vaistų plautis. Karts nuo karto reikia nueiti pas gydytoją — jis duos patarimus. Yra var- tojami ir ultravioletiniai sp'nduliai. Pamaryi tyras oras daug gelbsti toje ligoje. Geras mai- stas, geras užsilaikymas visuomet ir visose ligo- se yra pagaidijama.

Laikymas namuose šuniukų vaikams žaisti, nėra pagirtinas daiktas. (Daugiau bus)

To paties „Darbo“ redakto- r'us savo pirmakūną Pruseiką skelb'a daug didesniu net už Vytautą Dydį. Esą „Pruseik savo uždutį atliko labai gerai. Jis iš didžiojo Vytauto padarė nykštuką, sudaužė jo garbės karūną ir numetė istorijos už- mirštį“.

Tai kad tu kur surugtumi! Aš ir než'nojau, kad Pruseika gru- mės su Vytautu Didžiuoju. Tik galia, kad „Darbo“ redaktorius nepasako, ar jis apie tokią Pru- seikos pergalę sapnavo, ar pat- ties Pruseikos sapnus skelb'a? Man rodos, tokiame žemės va- balėliui, kaip Pruseika, būtų perdraga net sapnuoti apie to- kią „pergalę“.

Šaipokas.

LAIMKITE KELIONĘ

LIETUVON IR ATGAL.

Dalyvaukite SLA. Konkurse.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoja,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Vasario 16 Diena

Vasario 16, š. m., sukarka lygiai 13-ka metų Lietuvos nepriklausomybės. Iki to laiko mūsų tėvų giminė buvo pavergta svetimųjų: iki D. džiojo Karo rusų, o laike karo — vokiečių okupacijos.

Tapus nepriklausoma — Lietuva atgimė. Po to ji pradėjo, kaip ir kitos valstybės, savaip tvarkytis ir į tobulėjimą žengti. Per tą 13-ka nepriklausomybės metų Lietuva daug ko atsiekė, ir šiandien ji jau nebe pasakutė viso pasaulio tautybių šeimynose. Lietuva ir lietuviai šiandien yra žinomi visam kultūringam pasauliui, visiems apšviestiems žmonėms, ko anais laikais nebuvo.

Nors Lietuva dar ir šiandien ne liaudies rinkų atstovų, bet grupės žmonių valdoma, tačiau tenaitiniams žmonėms kur kas geriau gyvenasi, negu anais priespaudos laikais kad gyvenosi. Ten, dalinai, dabar laisvas gyvenimas; ten dabar viskas lietuviška: kalba, mokykla, valdžios tarnybos, kariuomenė — lietuviška dvasia dominuoja. Ir daug geriau bei smagiau ten gyventųsi, jei šiuo tarpu jau visa Lietuva nepriklausoma būtų. Tačiau taip nėra: trečdalis mūsų tėvų žemių, su sostine Vilniumi, dar lenkais valdoma. Lenkais okupuotose srityse lietuviai žiauriai persekiojami, paniekinti; jiems draudžiama savo prigimtos kalbos mokyti, juos ten vargina politiniai, ekonominiai ir dvasiniai. Sunki dar tenaitinių lietuvių padėtis. Jiems reikia gelbėti. Juos, po draugų su Lietuvos žemėmis, reikia iš tos vergijos išvaduoti!

Vasario 16 d., paprastai kaip ir Amerikos Liepos 4 d. minima visame pasauly, kur tik lietuvių randasi. Minima atitinkamomis apeigomis: prakalbotis, koncertais, perstatymais, nepriklausomybės deklaracijos skaitymu. Šiais metais vasario 16 ir gi bus plačiai minima. Minės tą dieną ir Amerikos lietuviai. Įvairios draugijos, SLA, kuopos ir kt. organizacijos jau dabar prie tų kilnių minėtųvių rengiasi.

Nors mūsų jaunimas, kiek pastebima, atskirai tos šventės nemini, bet bendruose parengimuose bei programų pildyme žymiai dalyvauja. Tai gerai. Patartina, šiais metais tuos parengimus dar žymiau lankyti ir juose daugiau dalyvavimo imti. Patartina, kad mūsų jaunuoliai net ir sava iniciatyva šioje šventėje pareikštų savo protestą dėl lenkais okupuotų Lietuvos žemių. Rezoliucijomis, spauda ir gyvu žodžiu reikia šauktis į pasaulį ir reikalauti: „Lenkai-banditai, atiduokit Lietuvai Vilnių!“

Tai žymėt ypač patogu dabar, kuomet Europos 27 valstybės pasirašė taikungumo memorandumą. Kad tas memorandumas būtų tiksliau gyvenimam vyknamas, lai Europa, kuri nori taikungo gyvenimo, priverčia lenkus Vilnių ir užgrobtas žemes lietuviams sugrąžinti. Vasario 16 d. minime Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Bet kada minėsime lenkais okupuotus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą? Kada visa Lietuva savo nepriklausomybę minės bendrai? Kad tai atsiekus, kad tai įvyktų kotrupiausioje ateity, minėdami 16 Vasario, pasauliui reikime: „Mes be Vilniaus nenurimsim! Kad ir viso pasaulio pasirašyti taikungumo memorandumai taikos pasauliui nesuteiks. Tai kos pasauli nebus tol, kol Lietuvos trečdalis iš lenkų vergijos nebus paliosuotas!“

Jaunuolis K. J.

Naktiniai Svečiai

Išvaizdinimas lošia didelių šposus. Aš tai patyriau keli metai atgal. Tuomet aš gyvenau tuloje Indijos nuobodžioje vietoje, kurią angliai valdė. Tuo laiku indusai buvo prieš anglius sukile. Kovos laukas tęsėsi visoje apylinkėje, kurioje aš buvau apsisotęs. Todel bi valandą ir bi kam grėsė mirtinas pavojus. Aš laukiau ir tikėjau kos nors nepaprasto nutinkant. Vis tikėjau, jog reiks nešdintis į ramesnę vietą.

Mano pagelbininkai, po sunkaus dienos darbo, sugrįžo į kaimus ir miestus. Aš pasilikau vienas laukuose, mažoje bazuželėje, kurioje niekaip negalėjau

susitvarkyti: nė užmigti, nė rašyti, nė ką kitą daryti. Bijojau mat degtin žiburi, kad nepamatyti sukileliai ir kad kartais nenušautų. Tok'oj padėty buvau priverstas sėdėti prie mažo langelio ir tēmyti bei klausyti, kas apylinkėje darosi.

Besėdėdamas, pradėjau snuduriuoti. Staiga išgirdau užpakaly bazuželės kažkokį nepaprastą bildį. Išsigandęs, puolau ieškot šautuvo. Bet jo nebuvo. O ir jei buvo, tai tamsoje ir išgasty jokiū būdu surasti negalėjau. Puoliausi be ginklo gintis. Pribėgau prie langelio. Matau, — raguotas žvėris žiuri į mane per langelį. Aš, visas drebėdamas, žiuriu į jį. Raguoti staiga tik kokštį į langelį. Sužvangėjo langelio stiklai ir į vidų įsispraudė to raguotio galva... Bando jis ją ištraukti atgal, bet negali.

Aš truputį nudžiugau, nes supratau, kad pavojus jau visai praėjo. Apžiūrėjęs gi savo „priešą“, susekiau, kad tai buta laukinio jaučio.

Sekamą dieną apie pietus man buvo pranešta, kad apė 30 mylių nuo šios vietos sudegė didelė dirbtuvė ir daug žmonių žuvo. Visoje apylinkėje drebėjusi žemė. Sukrėtė ir tą apylinkę, kur aš baimingai nakvoju. Bet aš žemės drebėjimo visai nejutau.

Po to aš le'ausi į miestą. Mačiau vietų, kur žemė buvo trukus ir didžiausios skylės žemės gilumon ejo. Pagaliau pasiekiau ir miestelį. Žmonės buvo labai nusiminę. Aš susiradau savo burio draugus. Visi jautėmės laimingi ir džiaugėmės dar kartą susitikę. Jie, tam, manė, kad aš kur nors užmuštas ar kokio žvėries sudraskytas.

Tuo ir baigėsi mano kelionė Indijos tyruose.

Iš O. W. vertė K. Kindaras.

O, VILNIAU!

O, Vilniau, gražus šimtabokštis,
Lietuvio svajonės tu žiede,
Vai, kaip gi tavęs mums netrokšti,
Kai mūsų tu praieitį giedi?!

O, Vilniau, tautos aušravedi,
Lietuvio saldžioji paguoda,
Tu ilgėsi arla mums aidai,
Tu saulini dieną mums juodai!

O, Vilniau, šalies aušramuri,
Lietuvio krauju pražydėjęs,
Carbė iš tavęs į mus žiuri,
Tu krauni mums dvasios idėjas!

O, Vilniau, išganymo uoste,
Lietuvio gyvybės šaltini,
Tu ateitimi moki mus guosti,
Tu uždegi žygiams krutinę!

O, Vilniau, o, mūsų sostine,
Lietuvio širdies vainikuota,
Tu mūsų malda paskutinė,
Tu augi ir žydi mūsų duota!...

Petras Valčiūnas.

DESIMS PRISAKYMŲ.

1. Mylėsiu tėvą ir motiną savo, nes žinau, kad tik tuomet kai jų neteksiu patirsiu ką tėvų mielti reikšia.
2. Mokysiuos, mokysiuos ir dar kartą mokysiuos, nes jei šios progos jaunas budamas neišnaudosiu, tai tik užaugęs sužinosiu, kokias progas aš praleidau ir ko nustoju.
3. Ieškosiu progų susipažinti su žmonėmis, kurie praklinius darbus žmonijai dirba, tu praklinių darbų dirbti pati mokysiuos, nes mano pareiga praklinių ir naudingų žmonių buti.
4. Busiu geru lietuviu ir del lietuvių dirbsiu, nes kožno žmogaus pareiga saviesiems dirbti, juos augštinti — tai sudaro visos žmonijos pažangą ir tokiu būdu pasaulis link augstiesnio tobulėja.
5. Kasdien vis kilnesnio gyvenimo ieškosiu, nes tik praklinybėn mes turime žengti ir kitus tobulėsnius daryti.
6. Skaitysiu naudingas knygas, nes jos žmogų į gerą gyvenimą veda, gerų darbų moko.
7. Šviesiuos pats ir kitus šviesiu, nes žmonija be apšvietos, tai kaip kambarys be žiburio.
8. Mylėsiu savo gimtinę ir tą šalį, kur mano tėvai gimę, nes tai kožno doro ir gero žmogaus pareiga.
9. Visuomet busiu ištikimu ir sąžiningu, nes tikie žmonės praklinybių gali siekti ir jas kitų tarpe gyvendinti.
10. Kiekvieną dieną sakysiu: kožną dieną ir kožname dalyke aš vis tobulėju ir praklinėsiu darau.

Mažiukas.

JAUNUOLIAI

Šiuo prašome visų jaunuolių rašinėti „Jaunimo Keliose“ apysakėlių, pasakėlių, eilių, juokų, galvosūkių bei šiaip įdomių rašinėlių. Taip gi būtų malonu, kad jaunuoliai mums pranešinėty žinėles iš savo gyvenimo: parengimų, sporto, pasižymėjimų ir tt.

SLA JAUNUOLIŲ DARBUOTE

BRIDGEPORT, CONN.

SLA. 340 Jaunuolių Kuopos „Merry Widow“ Dance Gerai Pavyko.

Ir kodel nepavyko?! Sena, bet teisinga lietuvių patarlė sako: „Sėk, o piasui“. Taip ir čia: mūsų jaunuoliai dirba, todėl ir pasekmes turi. Šokiai suruosta bėgy trijų savaitių. Tai yra gana trumpu laiku, tačiau pelno davė virš \$4000. Kas geriaus galėtų padaryti?!

Svečių minėtame pokily buvo apie 200. Tai, didžiulioje, vietinis jaunimas. Iš kitų miestų svečių buvo tik iš Stamford'o, p-lė Klimiutė su drangu ir ponai Bartnikai. Visos jaunuolės buvo pasipuosę kopuikiais ir savo gražiomis išvaizdomis vilioje viliojo kiekvieną jaunuolį su jomis šokti ir šokti.

Tarpe įvairių šokių, orkestras užtraukė „Merry Widow Waltz“. Tai prisiminė kiekvienam iš senesniųjų šokių jų jaunos dienos, kuomet jie tą taip lengvą ir gražų šokį šoko. Ir čia ne vienas mūsų įpuolė ir praėjusio jaunųjų sapnus ieškodami juose jau palydėtų smagumų. Bet šį kartą „Merry Widow Waltz“ šoko nauja karta, šių dienų jaunimas. Ir jie šoko gana gražiai.

Už šitą valto gražų pašokimą SLA jaunuoliai skyrė dovanas. Ir štai pasirodė aštuonios poros „Merry Widow Waltz“. Ant estrados išėina teisėjai: Penelės Helen Zukauskaitė, Anna Stasiūnaitė ir Anthony Paškeičaitė bei Frank Sabaliauskas. Po pirmos pertraukos, antrame konteste palieka tik keturios poros. Dovanų laimėtojai išėina: pirmą dovaną laimi Marė Persikelitė su Al. Keane; antrą dovaną laimėjo, Helen Kraldis su Simmy Edwards. Dovanos duota pinigais. Čia visi ploja rankomis, sveikindami „Merry Widow Waltz“ dovanų laimėtojus, šie dėkuoja visiems ir čia vėl orkestras grąjina įvairius šokus. Ir vėl visi šoka iki 12 valandos nakties sausio 10 d., š. m.

Tvarkdariais šių šokių buvo: p-lė Helen Zukauskaitė, jaunuolių kuopos pirmininkė, sena SLA narė, daug prisidėjusi prie organizavimo SLA. 340 jaunuolių kuopos, darbšti lietuvaitė (grazią kalbą ir rašo lietuviškai) ir yra Lietuvos Dukterų Draugijos sekretorė. Antra buvo p-lė Anna Stasiūnaitė.

Panelė Saraliun savo gražiu piešiniu daug prisidėjo prie baliaus išgarsinimo.

Nuo savęs aš velinu mūsų jaunuoliams ir toliau taip dirbti. O kas būtų geriausia, tai ieškiosimas daugiau naujų kandidatų į jaunuolių kuopą, nes kodaugiau, to geriaus darbuotis.

A. J. Viznis.

BROOKLYN, N. Y.

Baigė Pradinę Mokyklą.

Birta Ambraziūnė, Juozas Ambraziūnas, žinomo lietuvių darbuotojo ir biznieraus, dukrelė pastaruoju laiku baigė pradinę mokyklą. P. S. No. 125 ir netrukus pradės lankyti Brooklyn'o garsiąją Erasmus Hall High School.

P-lė Birta Ambraziūnė yra rabi mokinė. Prie to, ji yra gera pianistė ir nebloga dainininkė. Ji jau ne kartą lietuvių jaunuolių parengimuose savo maloniū balseliu bei piano skambinimu smailiai palinksmino lietuvių. Ji taip gi ežiai lietuviškai kalba ir jau moka gerai skaityti bei rašyti.

P-lė Birtai Ambraziūnėi linkėtina geriausį pasekmų ir tolimiesiems jos mokslams.

Draugas.

AUKSO GRUDELIAI.

Jei tu dar nedaggyvenai to laipsnio, kad tavo mintys viena kitai priešintų, reikšia, kad tu dar nepradėjai galvoti. — L. Tolstojus.

Tas, kurs daug kalba — retai savo žodžiais darbus įrodo. Išmintingas gi žmogus visuomet prisibijo, kad jo žodžiais darbų nepralenktų. — Kinq Prizodis.

Ne tas išmintingas, kuris moka atskirti gerą nuo blogo, bet tas, kuris iš dviejų blogumų moka pasiskirti mažiausią. — Talmudas.

IVAIRUMELIAI

Seniausios Žodynas.

Francųz mokslineinkai, darydami kasinėjimus sename Sirijos mieste Saputa, griuvėsiuose rado daug molinių lentelių, kurios buvo aprašytos kažkokiomis nesuprantamomis kalbomis. Tik vėliau kalbininkai ištyrė, kad tai buvęs šėjų kalbų žodynas, su kurio pagalba Saputos pirkliai susikalbėdavo su kaimynių kraštų pirkliais. Saputa mieste buvo vartojama anommet balioniška kalba. Greta balioniško žodžių ant lentelių buvo tos pačios prasmės egiptiečių, senitų, charitų, sumerų ir mitianitų žodžiai. Tai yra seniausias pasauly žodynas, pagamintas prieš 5,000 metų.

Kaip Padaryti Nematomą Rašalą?

Karo metu vienas karininkas gavo laišką, kuriame buvo parašytas tikslai vienas žodis: „Iodas“. Iodas — tai vaistas, kurio galima rasti kiekvienoj vaistinėj. Nusipirkęs sau tokią vaisto, karininkas paliejo jo lašelį ant laiško ir perskaitė labai svarbaus turinio raštą. Pasirodė, kad tas laiškas buvo rašytas ryžių krakmolu, kuris baltame popieriuje nepalieka jokių žymių, o kai užpilto vaisto, iodo, tai tuojau pasirodo raudės. Galima ir rašyti pienais. Pienas baltame popieriuje irgi nematomas, bet užteks laišką paliešti nešvariais pirštais, tuoj raudės pasidarys matomos.

JUOKAI

Advokato Sunus.

Mokytas: — Kas yra sąžiningas ir gerai per visą gyvenimą elgiasi, tas po mirties patenka į dangų. O, kas atsitinka su tuo, kuris blogai daro?

Mokinis (advokato sunus). — Tą gina mano tėtis teisme.

Ypatinga Vaizduotė.

Keturių metų Petrukas, žiurdėdamas į savo močiutės bustą, klausia motinos: — Mamytė, ar mūsų močiutė niekad kojų neturėjo?

VAJOLA

Parašė ANTANAS TULYS.

Atsiminimai! Mažiausia priežastis, kaip va: netikėtas vėjo pustelėjimas, laukinių gėlių kvapas, paukštelio čiulbėjimas, arba kontoros stenografistės ant dvidešimto augšto nekaltas žvilgtelėjimas, pažadina mano atsiminimus. Širdis privirsta ilgėsio, beprasmės ir klajonių. Ir brendu aš per metus į praeitį, knaisioju velėnomis užverstą mano nueitą kelią, kad suriši šį ar tą atsiminimą, kuris bliztelėja mintyse supesiotas, išsiblaškęs ir buvęs jau pamintas.

Aną dieną eėjau aš per kalnelį. Vėjas atnešė žydinčių čioburų kvapą. Nebuvo jis panašus į tų gėlių kvapą, kurios kvėpėjo Viskansino miškuose, bet kaip tai atvėrė man vaizdą didžiulių Viskansino girių. Per metus ir metus — penkiolikos metų griovėsius — aš nusiraitau į praeitį ir į tada buvusius Viskansino miškus Rainlanderio plotmėse. Prisiminė man susikabinusios šimtmetės pušys, karališkai išsiputę aržuolai ir nus'žeminusios įeivos. Paskum — žilvitių krumai, pašautas vilkas, išlekiantis paukščia, laukinės antys prie ežerų, rudeno gėlės ir nudžiuvusi pieva. Paskum — pielės, kirviai, mašinos, šimtai vyrų — tartokas ir grūvančios pušys ir aržuolai. Ir mano jauniausieji metai, uždegti troškimais, kvailiomis viltimis, išverme ir drąsa. Nepavargstančios kojos, nepatruksianti plaučiai! Raudonas ir pilnas veidas ir širdis pripildyta aistrų meilės! Jaunatvė! Ir Vajola!

A-a! Vajola — ta aštuoniolikė, pigaus kartuno suknele, pardirbtomis rankomis ir nupudruotu pilnu veidu. Truputį prilgas jos veidas, laibas, su gražiausiomis konturomis jos liemuo ir žavinčiai skambantis, aiškus balsas! Jos galva visada iškelta, visada juda, maloni šypsena veide, linksmi ir sumanūs išsireiškimai. Kiekvienas jos pasijudinimas — neišsemama gracijs.

Taip, tai buvo pavydėtina mergaitė, gražiausiųjų karalaitė.

— Vajola!

— Ei, Vajola!

— Klausyk, Vajola!

Skamba studentų balsai — skamba vaikiška jaunatvė, penkiolikos metų smilčia užnešta.

Vėjas atnešė žydinčių čioburų kvapą ir aš seku Vajolos mergystės pasaką ir dar kartą bandau suvokti jos dvasią. Dar kartą aš kvatoju su penkiolika studentų ir su šimtais vaikų, miškų kirtėjų. O Vajola švaistosi mūsų rate. Prie jos mūsų smarkusai šėspėdis studentas Viktoras Skabeikis, mažytis, smailagalvis, smailasniukis tartoko kompanierius ir valdytojas, Raimondas Mileris, ir vietinis, apšepęs vaikinas, Juozas Burba.

Viena pėda gėka kita ir pasaka prasideda ir baigiasi lygiai taip, kaip ji tada dėjosi.

Aną vasarą negavome mes darbo. Atėjo laikas grįžti į universitetą. Mes neturėjome pinigų. Išgirdome, jog Viskansino valstijoje, dideliais plotais apie Rainlanderį prasidėjo masinis miškų kirtimas. Ir penkiolika mūsų išvaizavome miško kirsti.

Ten radome vienerį ir kitur tik pastatytų triobėsių, nesena suplaukusius šimtus valkatų. Aržuolai dar žaliavo, rudeno gėlės žydėjo ir paukščiai buvo tik pradėję išlėkti į šiltus kraštus. Apie ežerus lakstė laukinės antys. Vakarė mes pamatėme aureoles — tas tolimas, mistingas šiaurų šviesas.

Pasitaikė mums sustoti netoli Vajolos namų ir neseniai atidarytos jos valgyklos. Tą patį vakarą mes išgirdome, jog čia yra nepaprasta asmenybė, yra Vajola! Ir sekančią dieną mes valgėm jau pas Vajolą. Valgėm ten pat ir sekančius keturis mėnesius.

Valgykla buvo maža, tik šešiolika žmonių, labai ankštai susikimšusi, ir ją tetilpo. Mes, penkiolika studentų ir Raimondas Mileris, kompanierius. Buvo jam didelis malonumas prašalinti iš Vajolos valgyklos iškraipytas veidais valkatas, kurie grubiai užkabinėjo Vajolą, ir užleisti vietą jauniems, mandagiems studentams.

Raimondas Mileris, tas visukuo priminantis ežį sutvėrimas, buvo jau suspėjęs padaryti intymę pažintį su Vajola. Buvo jau prižadęs Vajolai palikti netoli stovintį aržuolą, kuriame jos balandžiai vedė vaikus. Pirmą sykį ten mums valgant, mes išgirdome jį adresuojant į tą mergaitę: „Brangi Vajolyte, šiandien man tdaugiau daržovių. Jautienos tik mažą porciją.“ Ir jai atsakant: „O kavą juoda, ar baltytą, mielias Eželi?“

Tą patį kartą mes dar ir daugiau pamatėme: Vajola nusisuko prie Viktoro Skabeikio. Jūdvių akys susitiko kalbėdamas. Rodos, aš girdėjau ju šneka: „Tu man patinki.“ „O tu — man.“ Ir Skabeikis prakalbo: „Man daugiau juodos kavos. Pietums laukinė antį.“ Vajola lyg susimaišė. Matėsi, kad tas moterų meilės vergėjas supešėjo ją tą valandėlę. Bet tuosyk įėjo su glėbiu nušautų laukinių

ančių Juozas Burba, kuris buvo užaugęs kartu su Vajola. Vajola tuojau užmiršo viską ir nubėgo prie jo. Paskum jiedu nuėjo į virtuvę, maloniai ir linksmai šnekučiuodami.

Mileris pamatė Vajolos ir Viktoro akių susitikimo pobūdį. Atsikėlęs, jis pastebėjo Viktorui:

— Tu vartojai neleistiną toną, kalbėdamas į tą mergaitę.

Ir jis išėjo, nelaukęs Viktoro atsakymo bei pasiteisinimo. Viktoras gi pažvelgęs į mane nusijuokė:

— „Nelastiną toną“? Kaip neleistiną? Su ta mergina aš eičiau ir į pėklą.

Tą vakarą mes buvome išvargę po pirmos dienos darbo. Bet, Viktoro pavadinti, vistiek laukėme šiaurinių šviesų, nors jos šį vakarą nepasirodė. Mes pamatėm tik Vajolą: jinai motina, ir Juozą nešė valkas į vidų. Viktoras šuktelėjo jai:

— Vajola, leisk mane tau padėti.

Vajola tik ranka mums pamosykavo ir dingo tamsiame namely.

Netrukus nuėjo į tą namelį mažas žmogutis, Raimondas. Juozas tuojau išėjo.

Kitą rytą nuėjė pusryčiaut, mes radome Milerį ką ten šnekantį su Vajola ir jos motina, našle Elzbieta Zmontiene. Jis ką ten įtikinančiai joms pasakojo. Našlė pritariančiai lingavo galva, o Vajola dairėsi, laikydamas savo ranką Milerio rankoje. Matėsi, kaip ta pati viltis, tas pats džiaugsmas bujojo trijuose veiduose. O gal tik dvejuose, gal Vajola laikė savo mintį kaž kur kitur. Kadangi, mumsėjus, jos akys tuojau užpuolė ant Viktoro ir ji nusišypojo jam ta ypatinga daug abejonių atidengiančia šypsena. Ir kai įėjo Juozas, jis laukinių ančių glėbiu, Vajola mechaniškai ištraukė ranką iš Milerio ir nubėgo prie Juozo. Jiedu, linksmai šnekučiuodami, nuėjo į virtuvę, kaip ir vakar.

Našlė pasiliko prie kompanieriaus, ištempus ausis. Ta senė! — vargų sulankstyta, išvagotu veidu. Visas jo džiaugsmas, visi norai, visos viltys prasidėjo ir baigėsi jos dukterų. Jai pačiai sau laukti niekas nebebuvo. Daug metų atgal, budama aštuoniolikos, ji ištėkėjo už Zimonto. Mieste žmonės kalbėjo, jog Zimontas paveržė gražiausią mergaitę visame mieste. Bet tuojau po vestuvių jiedu atsikėlė čionai verstis vilkų, lapių, šėškų ir kitų žvėrių medžiokle, kuri nebuvo labai pasekminga. Neteko jiems pralobti. Už kelerių metų gimė Vajola. Prieš tartoko atidarymą mirė Zimontas, tartum nujausdamas, kad jo medžioklė pribais atėjęs tartokas. Vyras nepalikė našlės pinigų. Metai su trynė jos sveikatą ir grožį. Bet užaugo Vajola — ji užima jos vietą. Už ją varžosi visi vyrai, kurie tik gauna ją pamatyti. Čia našlės viltis, tikslas, prasmė ir džiaugsmas!

Čia ir mes visi.

Ji buvo lėlija gėlių darže. Ji suvyto — suvyto miške, pasislėpus nuo svieto akių. Nebuvo kam jai pavydėti. Daug metų atgal ji buvo tokia pat grakšti, kaip dabar jos duklė Vajola. „Kada praslinks keturiolikos penkeri metai, ar ir Vajola pavirs į tokias pat griuvenas, kaip jau jos motina pavirto?“ — klausiau aš savęs. O atsakymas buvo tik vienas: „Visi keliai atveda mus į tą patį tašką ir paskum paverčia į tą patį nieką, iš kurio mes prasidedame“. Taip, t'k viena buvo dar abejotina: „Motina iš miesto nusinešė savo grožį į mišką. Vajola gi gal pabėgs iš miško — pakils kuriame mieste, ir pakvies šimtus augštu akių pažūrėti į save, į pilnai pabaigtą moterišką tvarinį? Gal ugnia ji sumirksės valandėlę, kaip meteoras puldamas į žemę.“

(Užbaiga bus)

ARTOJUI.

Tau žagrė puslėtose rankose kaip gėlė žydi. Tu bučiuoji saulę tekant ir leidžiantis. Tavo krutinė nuoga prieš žemės akis, Tavo žingsnis pasauliui toks brangus ir didis.

Artojan, tu šiandien anksčiau už saulę keli! žengdams su daina bučiuoji rasotus laukus. Tau duoda peno, — pasaulio gyvybių motina! Bet su dienos vargu miegoti eini.

Tu, kurs bučiuoji saulę tekant ir leidžiantis — Tavo darbo strėla kaip ryto spinduliai. Tu esi valdovas gimusiųsios d'enos. Tau nusiramimas — tylinti poilsio naktis.

Tavo krutinė nuoga prieš žemės akis. Tau ji priklauso — prieš ją milijonai galvas lenkia. O prakituta galva — žemės vainikas puošia. O tavo darbas toks neatperkamas ir d'is.

A. Dargis.

S. L. A. Reikalai

BALTIMORĖS LIETUVIAMS
ISPĖJIMAS.

Grudžio 21 d., Baltimorėje, SLA. 64-tos kp. man rengtose prakalbose, kalbėdamas pabrėžiau faktą, jog bolševikai, niekinant visus kitus lietuvius ir SLA. reikalus, šmežia ir niekina ir mane („Laisvės“ No. 142, 1930 m.), sakydami, jog aš iš SLA. esąs gavęs paskolą, kurios negalys išsimokėti. Tai grynas jų prasimanymas ir tikslas mane ir SLA. šmežti. Aš pasakiau: „Jei kuris bolševikas — Pruseika, Bimba, Mizara, ar ir kitas jų vadaš savo tvirtinimą įrodys faktais, dokumentais — pradžiu bi kuriam bolševikų fondui duoti \$500. Tada nei vienas jų nei Baltimorėje, nei spaudoje n'eko apie tai nesakė.“

Praėjus tulam laikui, bolševikai susigalvojo pakelti savo smunkantį būnį, sumanė išnaudoti progą, sukviečiant buri lietuvius ir prakalbais ir kvietė mane su jais SLA. reikalus diskusiuoti. Aš, žinodamas kvietimo tikslą ir nenorėdamas jų b'z nį remti, kvietimą ignoravau. Bet štai, žiūriu, jog bolševikų spaudoje („Laisvės“ No. 20) ir plakatais škelbiama mano su Bimba debatai ir atsisakijama į Baltimorės lietuvius, nors aš diskusijose dalyvauti nepasizadėjau ir tos diskusijos neįvyko, nes diskusuoti su Maskvos agentais yra mūsų brangios organizacijos ir su jais diskusuojančio vardo žeminimas.

Jei kuris tautietis išgirs, kad bolševikai ir toliau mano vardą šmežia, prašau man apie tai pranešti, o aš išm'uos atitinkamai juos sud'aušti.

Ką sakiau Baltimorėje ir kitur, tą patį ir dabar kartuju: Jei kuris bolševikas spaudoje ir reikiama dokumentais įrodys, kad aš turiu iš SLA. paskolą ir negaliu jos atmokėti, bi kuriam jų fondui duosiu \$500. Bet kadangi aš žinau, kad tokios paskolos iš SLA. neturiu ir kad bolševikai savo šmežio dokumentais įrodyti negalės, tai dar kartą pareiškiu: bolševikai yra dar didesni melagiai, nei visuomenė juos iki šiol žinojo.

A. Mikalauskas,
SLA. Vice-Prez.

SLA. APSKRIČIŲ
DARBUOTE

MASSACHUSETTS APSKRIČIO REIKALAI.

Paskelbus komisijos nutarimą reikala užsiregistravimo Mass. valstijos SLA. kuopos, kuopos emė šį reikalą gana iš lengvo ir nežinojom kur yra tikroji paslaptis. Bet ant galo užsiregistravo du trečdaliai Mass. valst. gyvuojančių SLA. kuopų ir gana tvirtai prigijo SLA. apskričio įkurimo reikalas. Kiekvieną dieną gaunu įvairių paraginimų, patarimų, klausimų ir taip visokių informacijų.

Tariu širdingai ačiū kuopų sekretoriams už prisijuntimą išrinktų kuopų delegatų vardų ir antrašų. Kurios kuopos dar neprišuntė, meldžiu tą padaryti be jokių atidėlyjimų.

Išs'untinėju paklausimą komisijos narių, kur ir kada būtų tinkamiausia vieta ir laikas įvykinti suvažiavimą. Nors buvo manoma suvažiavimą šaukti sausio mėnesį, 1931 m., bet gavom prašymų nuo kuopų veikėjų, kad tam tikros pradžios jiems nel'džia dalyvauti suvažiavime. Todėl esame priversti suvažiavimą atidėti vėlesniam laikui.

Viskas yra dirbama ir rengiama Mass. valstijoje kuriame SLA. apskričio suvažiavimui.

Dabar prašau visų kuopų išrinktų delegatų studijuoti ir apsvarstyti apskričio reikalus. Kaip suvažiuosim, kad nereikėtų daug laiko praleisti už dyką. Išdirbkim gerus įstatus ir taisykles, o suvažiavime apsvartę užgirs'im.

Mass. valstijos apskričio komisijos
sekr. Antanas T. Jasaitis,
204 Dewey St.,
Worcester, Mass.

PRANESIMAS VISOMS SLA.
7-to APSKRIČIO KUOPOMS.

Pereitame SLA. 7-to apskričio 33-me suvažiavime, laikytame Wilkes Barre, Pa., likausi išrinktu 7-to apskričio sekretorium. Nors tai nėra lengvas darbas ir reikalauja daug pasisventimo, tačiau pabandyti atlikti tas pareigas sulig mano geriausio noro ir supratimo. Bet tu pareigų pats vienas, be pagalbos kitų kuopų veikėjų, atlikti negalėsiu. Tad šiuo kviečiu visus į talką, nes, mano supratimu, prieš mums yra plati dirva, tik reikia truputį padirbėti, o ištikrųjų laimėsime daug.

Viršminėto 7-to apskričio suvažiavimo yra nutarta paskelbti konkursas prirašinėjimui naujų narių. Tad šiuo kviečiu visi. Konkursas prasidėjo su 1 diena sausio, 1931 m., ir baigsis su 1 d. spalio, 1931 m.

Už naujų narių į kuopas prirašymą apskritis skiria kuopų organizatoriams sekamas dovanas:

- Už kiekvieno nario į suaugusių skyrių prirašymą organizatorius gaus 1 dol.
- Kuris prirašys 20 ar daugiau narių, gaus dar specialę dovaną — auksu 5 dol.
- Už suorganizavimą jaunuolių kuopos iš nemažiau kaip 10 narių į suaugusių skyrių, organizatorius gaus specialę dovaną 10 dol. auksu.
- Už prirašymą narių į vaikų skyrių, organizatorius gaus po 50 centų nuo nario.

Visi kuopų organizatoriai dalyvaujanti konkurse, malonėkite užsiregistruoti pas apskričio sekretorių žemiau nurodytu adresu. Taip pat šiuo kreipusiu į gerbiamųjų kuopų viršininkus ir šiaip veikėjus, su kuriais ateity prisiels susirašinėti apskričio abelnais reikalais, prisiūsti savo adresus, be ko apseiti negal'ima. Pasitikėdamas, kad gerbiama kuopų viršininkai nepatingės tai padaryti, už ką iš anksto tariu jums širdingą ačiū!

Taip pat primenu visiems 7 apskričio SLA. valdybos nariams ir Lietuvių Tautiškos dienos rengimo komisijai, kad suvažiavimas įvyks 15 d. vasario, š. m., Jurgio Vaišnio kambaryse (George's Hotel), Wilkes Barre, Pa. Malonėkite visi susirinkti viršminėto dieną, 2 valandą po pietų.

Julius K. Derius,
SLA. 7-to apskr. sekr.
48 W. Main St.,
No. End Station,
Wilkes Barre, Pa.

SLA. 12-to APSKRIČIO KUOPŲ IR NARIŲ ŽINIAI.

Pereitame SLA. 12-to apskričio suvažiavime, įvykusiam 25 d. sausio, 1931 m., W. Frankfort, Ill., likausi išrinktas šio apskričio raštininku, tai laikau sau pareiga pranešti, kad visais apskričio reikalais malonėkite kreiptis žemiau nurodytu adresu. Gerbiamos kuopos ir nariai, gyvenanti šio apskričio ribose, tos kuopos, kurios turėjote prisiuntusios delegatus į šio apskričio minėtą suvažiavimą ir kurios nebuvo prisiuntusios delegatų į suvažiavimą, malonėkite prisi-

dėti prie šio apskričio dabar, nes 12-tas apskritis pereitame suvažiavime persiorganizavo ir atsistojė ant tokių pamatų, kad rupinsis vien SLA. kuopų ir narių gerove.

Kadangi jokių dokumentų nėra antrašų nėsam gavę iš buvusios apskričio valdybos, todėl matau reikalo šiuo vietai perka. Išdirbkim gerus įstatus ir taisykles, o suvažiavime apsvartę užgirs'im.

Mass. valstijos apskričio komisijos
sekr. Antanas T. Jasaitis,
204 Dewey St.,
Worcester, Mass.

S. V. Parednis,
P. O. Box 924,
Zeigler, Ill.

BOLŠEVIKŲ SKYMAS PASI-
GLEMSTI SLA. 9-to AP-
SKRIČIO TURŲ.

SLA. 9-to apskričio metinis suvažiavimas, sulig apskričio įstatų įsigyvenusios tvarkos, turėjo įvykti vasario ar kovo mėnesį, 1931 m., nes paskutinis suvažiavimas buvo Wilsonville, Ill., vasario 23 d., 1930 m. Tačiau išstojusioji iš Susivienijimo SLA. 9-to apskričio valdyba sušaukė 9-to apskričio suvažiavimą gruodžio 21 d., 1930 m., K. Ulecko svetainėje, Auburn, Ill. Nors nebūdami SLA. nariais žmonės negalėjo ir neturėjo teisės SLA. 9-to apskričio suvažiavimą šaukti, bet kadangi buvo garsinta, kad šis suvažiavimas šaukiamas peržiūrėjimui viso apskričio turto, kuris kartu su knygomis ir visais dokumentais bus atiduotas prie 9-to apskričio prigrūlinčioms kuopoms, tai nors ir nelegalis suvažiavimas, bet kai kurios kuopos atsiuntė savo atstovus.

Suvažiavimą atidarė buvusis SLA. 9-to apskričio pirmininkas G. Starkevičius 10 val. ryte. Visi buvusieji viršininkai palaikė urėdus, nors jie jau buvo išsibraukę iš SLA. Pirm. Starkevičius ir fin. sekr. M. Esčiukienė išsibraukę iš SLA. su 1 d. sausio, š. m., o išd. P. Jurkonis skolingas buvo už 5 mėn., ir kaipo suspenduotas negalėjo jokių viršininko pareigų eiti. Jie visi trys buvę SLA. 158 kuopos nariais, Springfield, Ill.

Suvažiavime buvo reprezentuotos šios SLA. kuopos: 27 kp., Auburn, Ill.; 155 kp., Bend, Ill.; 158 kp., Springfield, Ill. ir 293 kp., Wilsonville, Ill. Tačiau delegatai nei vienas neįsiregistravo, kurie gina SLA. konstituciją ir organizacijos gerovę. Priežastis to yra, kad neįsiregistravę viršininkai palaikė savo urėdus ir vadovavo suvažiavimui.

Tuomet pirm. Starkevičius klausia, ar daug yra šitoj svetainėj, kurie atvažiuo ginti „darbininkų susivienijimo“ principus ir ragino „darbininkus delegatus“ registruotis ir priduoti savo mandatus. Kiek mandatai pridavė „darbininkiški delegatai“, neteko patirti, nes jie tai laikė slaptyste.

Po to išrinko komisiją peržiūrėjimui finansų knygų iš S. L. A. geram stovy esančių narių. Komisijon įėjo: A. Laukaitis iš Bend, Ill., J. Jesinskas ir A. Baranauskas iš Auburn, Ill. Komisija peržiūrėjus finansų knygąs išdavė sekamą raportą:

Leigų buvo ----- \$248.92
Išmokėjimų iki gruodžio 21 d., 1930 m. ----- 178.80

SLA. 9-to apskričio
izde lieka ----- \$70.12

Komisijos raportą priėmė vienbalsiai už gerą. Tačiau pirm. komisijos raportą, buvusieji 9-to apskričio viršininkai pradėjo nešti savo bilas, kurių susidarė sekamai:

Pirm. G. Starkevičiaus
kelionės lėšos ----- \$1.00
Sekt. M. Esčiukienės
sekretoriaus išlaidos ----- 1.14
už pilną metų darbo ----- 10.00
Izd. P. Jurkonis už padarymą bondo ----- 5.00
kelionės lėšos ----- 1.14
už organizatoriaus darbą 8.00

Kartu — \$27.73

Patys savo bilas inėšė ir patys su „darbininkų susivienijimo“ delegatais mutarė tas visas bilas išmokėti.

Pabaigę šitą savo biznį su bilomis, visi augščiau minėti buvusieji 9-to apskričio viršininkai su visais „darbininkiškais delegatais“ atidarė savo bolševikų apskričio suvažiavimą. Be jokių ceremonijų išrinkti ar patikėti tie patys suvažiavimo vedėjai, Starkevičius pirmininku ir Esčiukienė sekretorium. Tai greitas ir tiesioginis darbas, kuris aiškiai parodo bolševikų „prograsą“ SLA. reikalais.

Iš savo pusės tiek galiu pasakyti visų SLA. narių ir „Tėvynės“ skaitytojų žiniai: SLA. 9-tas apskritis visuomet turėjo organizatorių ir nereikalingą P. Jurkonio organizatyvio patarnavimo. Už kokį organizavimą paėmė 8 dol. Jurkonis, tai tik jis vienas težno. Aš sau gyvenime nemačiau ir negirdėjau tokios tvarkos, kokią praktikuoja bolševikai, kuomet jiems norisi pasinaudoti svetimu turto. Šitas jų pasielgimas prilygsta šitokiame dalykui: jei demokratui suvažiavimui į by kokią vietą ir atlaikytų suvažiavimą vardu socialistų ir po to verstų socialistus apmokėti visas tokio suvažiavimo lėšas ir dar už savo darbą. Šiam atsitikime bolševikai lygiai taip padarė. Jie nusikraudė SLA. 9-to apskričio kuopas, pasisavindami jų sudėtą turtą sumoje \$70.12.

Tai labai gražus bolševikų „prograsas“, ar ne? Tokis „prograsas“ pilnai priligsta Mr. Capone darbams. Mat Susivienijimas yra turtingas, turi arti pusantro milijono dolerių, bolševikai negali naktimis miegoti — jiems galvas ir širdis skauda, kad jie negali prieiti prie to milijono ir su juo taip padaryti, kaip su SLA. 9-to apskričio izdu padarė. SLA. Pildomai Taryba, kuriai pavesta SLA. reikalai globoti, turėtų pa gelbėti kuopoms ir apskričiams apsiginti nuo tokių gaivalų, kurių ir niekias neatsižvelgdami grobia SLA. kuopų ir apskričių izdus.

A. Laukaitis.

Nuo Redakcijos. Akyvaizdoje p. Laukaitis išdėstytų faktų, neužtenka šitai aprašyti vien „Tėvynėje“. SLA. 9-to apskričio teisėtos kuopos privalo atidėliojant sušaukti apskričio suvažiavimą ir išrinkti teisėtą valdybą, kuri galėtų toliau tvarkyti apskričio reikalus. Tokios išstojusių iš SLA. bolševikų „suvažiavimas“ neturi jokios reikšmės, nes visais žvilgsniais jis yra neteisėtas. Tik teisėtas apskričio suvažiavimas gali peržiūrėti knygas ir sąskaitas buvusios valdybos ir jas užgirti. Jei buvusioji apskričio valdyba turi teisę gauti atlyginimą už kokius nors darbus ar išlaidas, tai tik teisėtas apskričio suvažiavimas tokį atlyginimą tegali nutarti. Kaip dabar dalykai stovi, tai SLA. 9-to apskričio kuopos privalo laikyti atsakomąjį buvusius

apskričio valdyboje bolševikus už pilną apskričio izdan įeigų sumą, tai yra už \$248.92. Ta suma sumažės iki aktualiai esamos apskričio izde pinigų sumos tik po to, kai teisėtas apskričio suvažiavimas užgirs visas išlaidas ir visus išmokėjimus.

Kiek suprantame, tai buvusieji apskričio izdininkas Jurkonis buvo po kaučija, todėl jo kaučija atsako už visus apskričio pinigus. Nuo kaučijos ji galės palikuoti tik tešėta apskričio valdyba, kuomet jis pilnai atsistės su apskričiu. Todėl 9-to apskričio kuopos privalo neatidėliojant sušaukti suvažiavimą tinkamam sutvarkymui apskričio reikalų. T'k tuomet susidarys galimybės atieškoti iš bolševikų pasiglemžtą SLA. 9-to apskričio turtą.

PROTOKOLAS

SLA. 3-čio Apskričio Suvažiavimo, įvykusio 28 d. Gruodžio, 1930 m., Lietuvių N. P. Kliubo Salėje, 156 E. Duquesne Ave., Duquesne, Pa.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirm. J. K. Mažukna, 2 val. po pietų.

2. Pirmininkas paskyrė B. Sabaliauskaitę, M. Virbickaitę ir P. Pivariuną sutvarkyti mandatus.

3. B. Sabaliauskaitę raportavo už mandatų komisiją, kad sekanti delegatai dalyvauja suvažiavime:

40 kp., Soho, Pittsburgh, Pa. — M. Zdanienė, M. Virbickaitė, O. Rumsienė, A. Viktoravičienė, P. Pikšris, J. Petraitis, B. Lapeika.

56 kp., Penn, Pa. — A. Lazauskas.

86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa. — P. Pivariunas, J. Pabarčius, J. Abromaitis, K. Mažukna, P. Yasunas, J. Kižis.

90 kp., Bridgeville, Pa. — A. Bakanas, K. Milleris, B. Bakanienė, B. Sabaliauskaitė.

104 kp., S. S. Pittsburgh, Pa. — J. Kuizinas.

128 kp., Carnegie, Pa. — E. K. Šiurmantienė, J. Vaišnys.

172 kp., Duquesne, Pa. — A. Slavin.

192 kp., New Kensington, Pa. — J. Miliauskas, J. Levulis.

195 kp., Penn. Ave., Pittsburgh, Pa. — P. Stanaitis, B. Meilutytė.

247 kp., Aliquippa, Pa. — J. Einikis.

323 kp., Glendale, Pa. — M. Delkienė, J. Manskis.

353 kp., Esplen, Pittsburgh, Pa. — P. Dargis, J. Vilkis.

3-čio apskričio valdybos nariai: pirm. J. K. Mažukna, vice pirm. J. Rugas, organizatorius S. Bakanas, užrašų rašt. P. Sadulienė, izdininkas J. Virbickas, izdo globėjai A. Jenulevičius, A. Dovidas ir J. Kuizinas.

Neatvyko fin. rašt. M. Šimkienė.

Parengimų komisijos nariai: P. Dargis, J. Kižis, M. Balčiūnienė, F. Radžiukinas (neatvyko), J. Jesulaitis (neatvyko).

Tvarkymo delegatų komisijos nariai: J. Rukas, P. Pikšris, A. Akelaitytė (neatvyko).

Neatvyko sekanti delegatai: 40 kp., Pittsburgh, Pa. — A. Gilienė, F. Radžiukinas, I. Lazauskas.

128 kp., Carnegie, Pa. — K. Andriulionis.

4. Suvažiavimo vedėjais išrinkta: pirm. J. K. Mažukna, sekr. P. Sadulienė, rezoliucijų komisija S. Bakanas, P. Pikšris ir P. Dargis.

5. Sekretorės pagaminta dienotvarkė priimta su pataisymu.

6. Skaitytas protokolas prakaitų suvažiavimo — priimtas kaip skaitytas.

7. Apskričio valdybos raportas priimtas kaip skaitytas.

c) Organizatoriaus raštiškas raportas priimtas vienbalsiai su pagyrimu.

d) Prot. rašt. raštiškas raportas priimtas kaip skaitytas.

e) Fin. rašt. priduos raportas, ir atradus, kad tinka su izdininko raportu, priimtas.

f) Izdininko aiškus, raštiškas raportas priimtas vienbalsiai kaip skaitytas.

g) Izdo globėjų raportas priimtas.

8. Komisijų raportai:

a) Parengimų komisijos pirm. P. Dargio žodžiu išduotas raportas priimtas vienbalsiai.

b) Delegatų sutvarkymo komisijos pirm. J. Ruko raportas žodžiu išduotas ir priimtas.

9. Kuopų raportai:

a) J. Virbickas raportuoja už 40 kp. Buvo siunčiama 5 delegatai į Seimą. Suaugusių skyriuje randasi 150 narių, vaikų — 20. Izde \$50.00.

b) A. Lazauskas raportuoja už 56 kp. Narių randasi 26 suaugusių, 4 vaikų. Izde \$50.00.

c) J. Rukas praneša, kad 86 kp. randasi 80 narių suaugusių skyriuje, 95 jaunuolių. Izde randasi \$70.00 su viršum. Veikimas geras.

d) S. Bakanas raportuoja, kad 90 kp. randasi 68 nariai suaugusių skyriuje, 10 vaikų. Izde \$40.00.

e) J. Kuizinas raportuoja už 104 kp. Narių randasi 16. Izde \$65.00.

f) E. K. Šiurmantienė raportuoja, kad 128 kp. randasi 26 nariai. Izde \$11.00.

g) Raportuojama, kad 172 kp. randasi 17 narių. Izde apie \$50.00. Galima daug narių gauti, tik reikia dirbti.

h) J. Miliauskas raportuoja už 192 kp. Randasi, kaip numatoma, 63 geri nariai suaugusių skyriuje. Izde randasi \$150.88. Taipgi raportavo už New Kensingtono jaunuolių kuopą. Narių randasi 20. Izde \$25.00.

i) P. Stanaitis raportuoja, kad 195 kp. randasi 24 nariai.

j) P. Sadulienė raportuoja, kad 323 kp. randasi 38 suaugusių skyriuje, 6 jaunuolių. Izde apie \$10.00.

k) P. Dargis raportuoja, kad 353 kp. randasi 25 nariai ir izde \$20.00.

10. Kuopų ir delegatų inėsimai:

a) Inėšta ir paremta, kad būtų organizuojama SLA. jaunuolių grupė SLA. 3-čio apskričio ribose ir po diskusijų priimta didžiama balsų.

b) Inėšta ir paremta, kad būtų išrinkta specialė komisija supintis tuo re'kalu. Didžiama balsų nutarta, kad būtų renkama 7 narių komisija.

c) Į jaunuolių grupės organizavimo komisiją buvo išrinkti sekanti: Milda Virbickaitė, Bronė Sabaliauskaitė, P. Pivariunas, P. Sadulienė, S. Bakanas, J. Miliauskas, Bronė Meilutytė.

d) Inėšta, paremta ir nutarta, kad būtų aukaujama \$50.00 iš SLA. 3-čio apskričio izdo jaunuolių grupei kada ji bus suorganizuota.

e) Inėšta ir nutarta rengti prakalbų maršrutą SLA. 3-čio apskričio ribose.

f) Inėšta, kad būtų rengiamas piknikas — priimtas vienbalsiai.

g) Inėsimas, kad apskričio išrinktas organizatorius būtų nuolatinis organizatorius ir kad būtų reikalaujama iš Centro apmokėjimą už sugaištą laiką ir tt. pagal Pild. Tarybos nutarimą. Priimtas vienbalsiai.

h) Inėšta ir priimta, kad būtų renkamas jaunuolių organizatorius.

i) Inėšta ir priimta vienbalsiai pasiusti užuojautos rezoliuciją Dr. J. Šliupui.

j) Inėšta ir paremta, kad pasiusti rezoliuciją kaip skaityta. Priimta.

S. L. A. KALENDORIUS
APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ
PARENGIMAI

CHICAGO, ILL. — SLA. 122 kuopos rengiama vakarienė su programą ir šokiais įvyks vasario 7 d., Dimbelio svetainėje, 4543 S. Wood St., pradžia 8 val. vakare. Visi kviečiami atsilankyti į šį mūsų parengimą — užtikriname, busite pilnai patenkinti. Kviečia — SLA. 122 kuopa.

RACINE, WIS. — SLA. 100 kuopa su jaunuolių 369 kuopa bendrai ruošia šokius su programą sekmdienį, vasario 8 d., 4 val. po pietų, Union Hall, 428 Wisconsin St. Visi vietos ir apylinkės SLA. nariai ir visi geros valios lietuviai kviečiami atsilankyti į šį gražų vakarą. — Komitetas.

WORCESTER, MASS. SLA. 318 kp. jubiliejinė vakarienė įvyks vasario 8 d., L. U. Klubo salėje, 12 Vernon St. Pradžia 7 val. vakare. Tikieto kaina \$1.00 ypatal. Bus gausios programos.

NEW KENSINGTON, PA. — SLA. jaunuolių 363 kuopa rengia įdomius šokius šeštadienį, vasario 14 d., APLA. Lietuvių Svetainėje, 1126 — 3rd Ave., New Kensington, Pa. Pradžia 8 val. vakare. Visus vietinius ir apylinkės SLA. narius ir visus lietuviškus kviečiame atsilankyti. Gera muzika ir tikrai malonus pasilinksminimas visiems užtikrintas. — Rengimo Komisija.

ANSONIA, CONN. — S. L. A. 66 kuopa rengia linksmus šokius užgavėnių šeštadienio vakarą, vasario 14 d., Sinickio svetainėje, Liberty St. Bus gera muzika ir visi galės smagiai pasišokti iki sočiai. Įžanga 25c. asmeniui. Kviečiami visi vietos ir apylinkės S. L. A. nariai ir visi lietuviai atsilankyti.

AKRON, O. — SLA. 198 ir 354 kuopos rengia teatrą ir balių vasario 14 dieną, svetainėje 772 Raymond St. Pradžia 7 val. vakare. Dainuos vaikų choras ir kt.

NANTICOKE, PA. — SLA. 12 kp. balius ir šokiai įvyks vasario 14 d., Falcon Svetainėje. Pradžia 7 val. vakare. Bus geras orkestras, kuris griežt lietuviškas polkas. Dailvauskie visi.

CLEVELAND, OHIO. — SLA. 362 kuopa bendrai su Collinwoodo lietuviškas rengia įspudingą vakarą sekmdienį, vasario 15 d., 1931 m., Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Statoma scenon penkių veiksmų drama „Brolžudys“. Vaidinimas prasidės 4:30 val. po pietų. Prašomi visi vietos ir apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai atsilankyti į šį vakarą. — Rengėjai.

PITTSBURGH, PA. — SLA. 86 kuopa rengia puikų balių užgavėnių vakarą, vasario 17 d., 1931 m., Liet. Sunų svetainėje, 818 Belmont St., N. S. Pittsburgh, Pa. Pradžia 7:30 val. vakare. Prašomi visi vietiniai ir apylinkės SLA. nariai ir visi geros valios lietuviai atsilankyti. — Komitetas.

k) Inėšta ir nutarta, kad rezoliucija būtų siunčiama Dr. J. Šliupui, „Lietuvos Žinioms“ ir „Tėvynėi“.

l) Inėšta ir nutarta pasiusti Lietuvos prez. A. Smetonai protesto rezoliuciją liečiant Dr. J. Šliupo nubaudimą.

11. Nominacijos ir rinkimas valdybos ir komisijų 1931 metams. Nominuota ir išrinkta sekanti valdyba ir komisijos sekam'ems metams: pirm. J. Rukas, vice pirm. J. Kižis, organizatorius — S. Bakanas, jaunuolių org. — K. Milleris, finansų rašt. — B. Sabaliauskaitė, užrašų rašt. — P. Sadulienė, izdininkas — J. Virbickas, izdo globėjai — A. Jenulevičius, P. Pikšris ir E. K. Šiurmantienė.

Parengimų komisija: Paul Dargis, M. Zdanienė, J. Pabarčius, J. Kuizinas ir M. Balčiūnienė.

Užuojaus Rezoliucija D-ru J. Šliupui.

SLA. 3-čio apskričio laikytame metiniame atstovų suvažiavime, kuris įvyko gruodžio 28 dieną, Duquesne, Pa., SLA. atstovai išgirdę ir apsvaistę Dr. Jono Šliupo Lietuvoje nubaudimą (net kalėjimu) dėl jo laisvos minties raštų, nutarė išreikšti Jums, Daktare viešą užuojautą, kaip SLA. Garbės Nariui ir pirmajam lietuvių tautos žadintojui, švietėjui, linkdami Jums ir toliau su tokia pat energija dirbti mūsų liaudies gerbuvui. Sykiu reikšime pasipiktinimo dėl valdžios įstaigų parodyto vienpusiškumo Jūsų bylą sprendžiant.

SLA. III-čio Apskr. Suvažiavimo —
Pirm. J. K. Mažukna,
Sekt. P. Sadulienė.

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

WORCESTER, MASS. Nepamirškite Reikšmingo Parengimo.

Paskutiniu kartu norim priminti worcesteriečiams SLA. nariams ir visiems geros valios lietuviams, kad sekama sekamadienį, vasario 8 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Ukėsų Klubui salėje, 12 Vernon St., įvyksta SLA. 318 kuopos rengiamas svarbus ir įdomus vakaras, paminėjimui kuopos šešių metų gyvavimo sukaktuvių. Rengimo komisija deda visas pastangas, kad šis pokilis būtų kuojspūdiniausias, kad visi atsilankiusieji turėtų progos smagiai laiką praleisti ir kad visus pilniausiai užganėdinus. Be kita, bus platus ir įdomus programos.

Sprendžiant iš prisistatymų, tikimės daug svečių iš New Yorko, Brooklyn, Hartfordo, Bostono, Dorchesterio, Brocktono, Hudsono, At-holio, Miltono ir kitų miestų. Todel šiūmi kviečiame visus vietinius SLA. narius ir visus lietuvių dalyvauti SLA. 318 kuopos rengiamam jubilėiniui pokily. Turėsite progos susitikti su tolimų kolonijų veikėjais, pasikalbėti su jais. Taigi turėsite progos išgirsti gražų programą ir pasilinksinti iki sočiai. Visus širdingai kviečiame.

Rengimo Komisija.

NEW BRITAIN, CONN.

SLA. 34 Kp. Metinis Pokylis.

Jau per daugelį metų SLA. 34 kuopa surengia vieną metinį pasilinksminimo vakarą, kuris skaitomas lyg ir metinė kuopos šventė.

Taigi SLA. 34 kuopa ir šiemet rengia iškilmingą puotą vakariene su šokiais, kuri įvyks šeštadienio vakare, vasario 7 d., Lietuvių Salėje, 354 Park St. Rengimo komitetas deda visas pastangas, kad suruošus kuopuikiasį pasilinksminimą su įvairiu programą.

Suomi kviečiami visi vietiniai ir apylinkės SLA. nariai ir visi geros valios lietuviai ir lietuvaitės — profesionalai, biznesieriai ir paprasti darbininkai atsilankyti į mūsų metinę šventę. Kurie tik mylėti lietuviškus parengimus, visi dalyvaukite mūsų parengime vasario 7 d. vakare. Užtikriname — busite visi patenkinti ir džiaugsitės atsilankę į SLA. 34 kuopos metinį pokilį.

Kviečia SLA. 34 Kuopa.

HAVERHILL, MASS.

SLA. 102 kp. metinis susirinkimas įvyko 5 d. sausio. Pirmininkui M. Matoniui atidaręs susirinkimą 8 val. vakare, išaukta veikiančių valdyba pasirodė valdyba p'lna. Užrašų raštinink's perskaitė perein-tuos susirinkimo nutarimus. Igi-gon'ų lankytojų raportą pasi-rodė, buvo du ligoniai ir abu pasveiko.

Rinkimas naujos valdybos 1931 metams. Valdybą išrinkta: pirm. M. Matonis, taipgi ir organizator'um; vice pirm. M. Kulieša, užrašų rašt. J. Jeciunskas, fin. rašt. S. Dziugeliavičius, išdinin. J. Valungevičius, išdo glob. M. Mizara ir A. Šal-kevičius.

Nutarta surengti balių arba vakariene kada tik bus proga po Velykų. Išrinkta komi-sija tam reikalui pasidaruoti ir kaip tik bus proga, tai pranešime per „Tėvynę“ visų ži-niai.

S. Dziugeliavičius — fin. rašt.

MILWAUKEE, WIS. SLA. Veikimo Fronte.

Mūsų kolonijoje įvyko nemaža permainų per paskutinių porą mėnesių. Pradžią tam padarė SLA. 36-tas Seimas. Kuomet meldažininkai grįžo iš savo seimo, pirmame SLA. 177 kp. susirinkime nutarė nusiųsti p'nių Centran, o pasilaikyti vietoje, pas kuopos išdininą. Suprantantieji tuos reikalus nariai nepristoję ant to ir išrinko sau kitą, naują valdybą ir pradėjo veikti.

Pas buvusią 177 kp. valdybą, kuri susidarė iš maskviečių, pasiliko tuo tarpu 177 kp. knygos, mokesčių blankos, išdas ir visas kas priklauso kuopai.

1925 metais SLA. 177 kp. maskviečių persekiojami nekurie nariai ir priešingi jų „bolševizmo“ minčiai, atskilo ir susitvėrė 328 kp., kuri veikė ir gerai gyvavo ant kiek nedidelės burelės narių velino. Gruodžio 28 d., 1930 m., naujai persior-ganizavusi SLA. 177 kp. užkvietė 328 kp. susivienyti į vieną stipresnę, lojalę SLA. organi-zaciją kuopą. Nutarta susivienyti ir pasilikti 177 kp. numerį, taipgi senesni.

Ir štai ką geros valios, vie-nos minties narių didi kuopa, ir trumpą laiką gali nuveikti. Prisideda prie SLA. 10-to apskričio, Wisconsin valstijoje, nuo kurio buvo 177 kp. pora metų atgal pasitraukus. Nega-lėdami tavorščiai apskritį šei-mininkauti, ištraukė ir 177 kuopą iš apskričio.

Nutarta ateinančią vasarą pikniką rengti. Į veikiančius komitetus išrinkti sekanti nariai: Juozas Klaris, Juozas Ramša ir Liudvikas Zuras.

Nutarta priimti naujus narius už pusę įstojimo bėgyje 6 mėn. Patys apl'kantai užsi-mokės daktarui \$1.00 už iš-gažinimą sveikatos.

Nutarta pikniko komitetams duoti 6 dol. išlaidoms, su pas-taba, kad jeigu būtų rengiamas piknikas toli kur pas ežerą, tai reiktų nutarti daugiau pinigų, nes daugiau išlaidų buna.

Nutarta rengti prakalbas, komitetams išrinkti Juozas A. Baukus, Stasė Beržienė ir Juo-zas Senkevičius. Patarta ko-mitetui nelaukti vėliaus pava-sario.

Išrinkta naujas koresponden-tas V. Staupickas.

Nutarta tvirti klubą jauni-mui ir vaikams po vadovystės Stasės Beržienės, tiek suaugu-siam jaunimui, kaip ir augan-čiam lavintis dainų, lošimo tek-tų ir tt. Globėjais išrinkti: V. Staupickas, A. Beržas, P. P. Paulauskienė ir Češkevičienė. Visa jaunuomenė gali priklausyti ar tėvai priklauso prie S. L. A. ar ne. Tik tokie negali priklausyti, kurie patys ar jų tėvai priklauso prie „darbinin-kų susivienijimo“, simpatizuoja ir darbuojasi jame, ar toje dvasioje kitose organizacijose vei-kia.

Nauja valdyba 177 kp. 1931 metams yra sekanti: pirm. Jo-nas A. Baukus, vice pirm. Juo-zas Senkevičius, užrašų rašt-ninkas Stasė Beržienė, fin. sekt. Antanas F. Peleckas, išd. Leonas Štaškus, išdo glob. V. Staupickas ir K. Mockienė, organizatorius Juozas Klavis. Gerbiamieji šitai pranešame gauta

visiems ir prašome užmiršti ką 177 kp. bloko veikė per pasta-rus penkis metus priešais S. L. A. organizaciją ir lietuviybę, apie kivirčius ir mesmagumus, kuriuos maskviečiai budami priekyje nuolatos kėlė. Mel-džiu atminti, kad 177 kp. buvo ir nori būti lojale SLA. organi-zacijai ir lietuvių sulig ge-riausio savo supratimo. Išsis-kyrė juodos avys iš mūsų tar-po, tai norime kaip ir seniaus darbuotis ramiai ir draugiškai, su d'desne spēka. Mūsų susi-rinkimai buna skaitlingi, malon-i ir draugiški, kaip vienos motinos vaikai svarstome kuopos ir SLA. reikalus. Lai gy-vuoja vienybė ir ramybė 177 kuopoje visados!

Stasė Beržienė — užr. rašt.,
1552 So. 9-th St.,
Milwaukee, Wis.

WATERBURY, CONN.

IŠ SLA. 11 Kp. Susirinkimo.
SLA. 11 kp. mėnesinis susi-rinkimas atsbuvo 1 d. sausio. Atlikus susirinkimo pradžios formalumus, finansų sekt. J. Žemantauskas pranešė, kad per sikelę p. Magdė Gudunienė iš 347 kp., Providence, R. I., ir 11 kuopą. Taipgi fin. sekt. J. Žemantauskas pranešė, kad yra pasidavę po pašelpa Vincas Mickevičius ir Justinas Valaitis, pastarasis yra išvežtas į ligoni-nę, bet man rašant šiųs žo-džius Justinas Valaitis yra jau miręs. Jono Azuko, kuris dabar randasi sanitorijoje, pašelpa išsibaigė.

Finansų sekt. J. Žemantauskas išdavė metinę SLA. 11 kp. atskaitą, knygų peržiūrotojai, M. Kriugelis, P. Motiečius, tik patvirtino, kad knygas peržiūrėję radom viską pilnai tvarkoje. Nutarta finansinę atskaitą pasiųsti į organą „Tėvynę“.

Toliaus ejo invezdinimas valdybos 1931 metams. Buvo pakeltas klausimas kaslink SLA. Moksleivių Fondo. Mat tilpę Seimo protokole, kad kurie buvusieji moksleiviai, o dabar jau profesionalai, nesugrąžins per 6 mėnesius į Moksleivių Fon-dą pinigų, tai jų pavardes pas-kelbs organe „Tėvynėje“. Bet pavarde 6 mėnesiai, o visgi jų pavardeš netalpinamos „Tėvynėje“.

Pas mus irgi keletas „tavorščių“ ir „tavorščių“ pasitraukė iš SLA. 11 kp. ir sako susitvėrė savo „proletarišką susivienijimą“ kuopą. Sako, jie ant popieros labai daug turi narių ir vis po keletą desėtkų prisirašo. Žinoma, ant popie-ros parašyti desėtkus labai lengva, bet gauti, tai labai sunku. Jie girtis tai moka ir jie vaikščioja po stubas ir kalbina žmones rašyti vrie jų „susiv.“, o mūsų SLA. org. peikia. Aš patarčiau SLA. 11 kp. nariams tų naujų organ'zatorių neklau-syti, bet būti SLA. nariais, kurie turi viršaus dvidešimt tukstančių narių ir viršaus milio-no dolerių savo išde pinigų.

Taigi bukite visi SLA. nariai, nes čia yra užtikrinta pašelpa ir pomirtinės išmokėjimas ir nesiduokite „tavorščiams“ už nosies jumis vadžio-ti. P. Motiečius — koresp.

SLA. 11 Kuopos Atskaita.

Gruodžio 31, 1930 m.
Narių yra: pilnų: vyrų 196, moterų 127, vaikų 16, suspen-duota: vyrų 2, moterų 2, vaikų 1, viso — 344.

Naujų prisirašė: vyrų 3, moterų 2, viso — 5.
Persikėlė iš kitų kuopų 1, persikėlė į kitas kuopas 1, iš-braukta 26 ir vaikų skyrė 6. Kuriam pomirtinė išmokė-ta \$300.00

Pašalpų už ligas gavo 702.00
16 narių, sumoje
Nar'ų mokesčių sugrą-žinta 13.24

IŠ SLA. Centro viso

\$1,015.24

SLA. Centrai mokesčių
pasiųsta viso 5,531.79
1930 m. į kuopos išdą
pribuvo viso 5,859.96
1930 m. išmokėta viso 6,062.77
Išmokėta viršaus, negu
pribuvo 202.81
Nuo 1929 m. buvo likę 401.21
1930 m. išmokėta
viršaus, negu pribuvo 202.81

Viso kuopoj pinigų
liekasi \$198.40

J. Žemantauskas,
SLA. 11 kp. finansų sekt.

SAN FRANCISCO, CAL. SLA. 106 Kp. Darbuotė.

Sausio 17 d. SLA. 106 kuopos rengiamas šokis pavyko gerai, publikos atsilankė daugiau, negu buvo tikėtasi šio krizio laike. Šį kartą publika buvo drąsesnė, daugiau draugiškesnė ir geriau susipažinus, negu pirmiau. Salėj matėsi naujų žmonių, kurie pirmiau nebuvo patėmyti parengimuose, ypatin-gai jaunų merginų nemaža, ku-rios šį kartą pasirodė ir nesir-sarmatino save parodyti kuopos. Pavyzdžiui, panelė Andriulitė, man su ja šokant, paklausė manęs (žinoma angliškai):

— Ar Tamsta esi lietuvis?
— Taip, esu šios kuopos pir-mininku — atsakiau jai.
— Del ko Tamsta klausai?
— Well, aš ir esu lietuvaite.
Šis pavyzdys parodo, kad panelė Andriulitė yra apsišvie-tus mergina, gerbianti save, savo tėvus ir savo tautą.

Prano Avinėlio orkestra rė-kė nuo ausies polkas, valcus ir fox-trotus. Butų gerai, kad Avinėlis prisirašytų prie SLA. 106 kuopos ir palikėtų mūsų pastoviui muzikantu, nes 106 kuopai turi išdirbus programą rengti parengimus taip dažnai, ant kiek yra galima. Žiemos sezo-ne šokius, o vasarą išvažiavi-mus, ne del pelno, kaip kad bu-vo daroma, bet kad sueti ir susipažinti viens su kitu, pasi-linksinti, gerą laiką turėti ir draugiškai pasikalbėti apie kas dieniūsus reikalus. Ne priešais, bet draugais palikti ir tą išsenėjusį grupių neapykan-tos paprotį, kuris čia viešpata-vo, panaikinti iš savo tarpo.

Aš kada tai maniau, kad San Francisco ir Oakland lie-tuviai yra ant pirštų suskaito-mi, bet pasirodo, kad labai klydau taip manydamas. Čia lietuvių ir jaunimo jų tarpe yra gražaus, manau kad čia bu-tų galima sutverti SLA. jau-nuolių kuopą.

IŠ SLA. 106 kuopą prisirašė trys nariai, ponios Mitchel, Šil-kaitienė ir p. Šilkaitis. Šiame kuopos parengime mūsų nau-jos narės daugiausia pasidarb-a, Mitchelienė yra gera gas-padinė, ji buvo šio vakaro vi-rėja ir moka prisitaikinti prie lietuviško skonio, pagamino gerų dešrų su kopūstais. Šilka-itienė šį kartą tikėtus pardu-ti nėjęs čerbetinis, pusėmis ir arš-inais. Bet busiančiam kuopos perangimui ji pasižadėjo ką tokio naujo, bet dabar ne-sakysiu ką. Ji yra profesiona-lė astrologijos žinovė, tai prašau nepamiršti busiančio 106 kuopos parengimo ir viską su-žinosite ant vietos.

Iš vyrų daugiau pasidarb-a V. Adomaitis, A. Venckevičia, J. Jazukevičia. Kaip žino-me, kuopų parengimai reikala-ja pasišventimo ir darbo atli-kimui laiko, bet kol kas J. Ado-maičiui šį darbą atlikti prisiė ir ateityje, kol mūsų spēkos yra didės ir rasis tarpe mūsų pačių padėjėjų.

Taip vadinami komunistai šį mūsų parengimą boikotavo. Sausio 4 d. savo susirinkime jie mums paskelbė „kovą“.

Gerbiamieji, mes atsiskome eiti su jumis į jūsų paskelbtą „kovą“. Save gerbiančiam ir apsišvietusiam žmogui yra per daug žemas darbas su jumis kovoti. Jūs mylite skelbti sa-

vo pasekėjams Markso teoriją ir Lenino praktiką, o Len'as jums įsakė nebūti bailiais ir ne-daryti bloko, bet eiti į minias ir skelbti komunizmo idėją. Le-ninas šią kopiją ėmė iš Bibli-jos, ką ir Kristus prisakė savo apaštalams. Kad eikite į pasau-lį ir platinate Kristaus tikėjimo Evangeliją. O ką jūs da-rote? Atbulai! Paliekate bu-kais ir įpuolate į fanatizmą. O fanatizmo pasekmės yra blo-gos, kokios rūšies pats fanatiz-mas nebūtų: komunizmo, bolševizmo, progresy'v'skumo, tau-tiškumo ar tikėjimo. Fanatiz-mas be aukų neapseina, tai mums, lietuviams, ypatingai kur mūs mažai yra, turėtų būti fanatizmas absoliutiškai iššluo-tas iš mūsų tarpo!

Mes aukų nuo jūs neprapašome, o ateidami į parengimus už įžangą gaunate pilną patarnavimą. Todel be reikalo jūs prieš mus apsiginklavote. Jūs prigulėkite prie savo L. D. S., o mes prigulėsime prie SLA. Bet bukime lietuviams, o ne fanatikais!

John Baker — pirm.

NEW PHILA., PA.

IŠ SLA. 187 Kp. Susirinkimo.

Sausio 11 d. įvyko SLA. 187 kuopos metinis susirinkimas, Bulotos krautuvėje. Nutarta organizuoti jaunuočių kuopą ir tas reikalas pavesta organiza-toriui J. Raulinaičiui.

Kuopos valdybą išrinkti: pirm. S. Kubilius, vice pirm. V. Matikas, sekt. S. Bulota, išd. J. Bagdonas, org. J. Raulinaitis, ligonių prižiūrėto-jais J. Šatas ir P. Raudonaitis, dr-kvot. Dr. P. C. Boord.

Užgirta sekretoriaus praneši-mas už 1930 m. iš kp. stovio, kuris eina sekamai:
Sausio 1, 1930 m. kp.
išde buvo \$84.87
Per visą 1930 m.
įplaukė kuopos išdan \$2,171.20

Viso — \$2,256.07
Išde liko \$2,256.07
SLA. Centran išsiųsta \$2,106.10
Dr-kvot. išmokėta 3.00
Delegatams į apskr. 8.00
Užsiūstų pinigų \$135.00
Laiškai, pašto žen-klai ir tt. 1.47

Viso išmokėta \$2,243.50
Sausio 1, 1931 m. kp.
išde liko \$12.50
1930 m. naujų narių prisirašė — 3, į kitas kp. persikėlė — 1, iš kitų kuopų į 187 kp. per-sikėlė — 3, suspenduoti — 2, mirė 6 nariai. Sausio 1, 1931 m., kuopa turėjo narių: vyrų — 83, moterų — 41.

Iš apsaugos laipsnius jie pri-klauso: ant \$1,000.00 — 41, ant \$600.00 — 38, ant \$300.00 — 32, ant \$150.00 — 13 narių. Visų 187 kp. narių apsauga iš-reiškė \$75,350.00.

1930 m. kp. ligonių turėjo — 10. Susivienijimas jiems pa-silpų išmokėjo \$282.00. Miru-sių pašelpgaviams Suv. išmokė-jų \$1,450.00. Iš Našlių ir Naš-laičių Fondo Suv. išmokėjo Juozui Žugzdai \$96.00.

Viso kuopa Centran išsiūstų pinigų \$2,106.10
Viso SLA. Centras kuopai išmokėjo 1,828.00
Baigiant susirinkimą, K. Vir-byla pasisakė, kad reikale De-menio paskolos Pastoviųjų Ko-misijų susirinkimo lapkr. 6 ir 7 dd. protokolą išstudijaves.

Taigi išstudijaves ir Prez. S. Geguž'o straipsnį del to paties reikalo. Aktyvaizdoje esamų faktų p. K. Virbyla padarė ata-tinkamas išvadas sulig Pasto-vių Komisijų susirinkimo ir matė reikalo išreikšti SLA. Prez. S. Gegužiui pagyrimą ir pasiūlymą. Todel p. Virbyla prašė susirinkimo užprotokoluoti jo išvadas, o p. Geguž'ui pa-pagyrimą paskelbti SLA. organe „Tėvynėje“. Susirinkimas vien-

balčiai nutarė p. K. Virbylos iš-tikslams nariai, tai visų mūs kuopos susirinkimo protokolą pareiga visomis išgalėmis pasidaruoti naujų narių prirašy-mui prie 156 kuopos. Neabejoju, kad mūsų darbštus organi-zatorius stengsis šiuo žvilgsniu pasidaruoti kiek tik išgalės, bet kartu noriu priminti, kad visos kuopos valdybos ir visų narių pareiga gelbėti organiza-toriui naujų narių gauti. Visi stokime darban SLA. 156 kuopos ir visos organizacijos labui.

A. Paulavičius — fin. sekt.

ALIQUIPPA, PA. SLA. 247 Kp. Darbuotė.

SLA. 247 kuopos susirinki-mas įvyko sausio 4 d. Narių atsilankė į susirinkimą nedaugiau, nors kiekvienam buvo pranešta apie šį susirinkimą. Mat ne visiems nariams rupi organizacijos reikalai.

Tačiau atsilankę į susirinki-mą nariai įdomavo ir rimtai svarstė organizacijos reikalus, ypatingai šiais laikais, kuomet turime tiek piktų Susivienijimo priešų, tai visi jautresni nariai gyvai įdomauja organizacijos reikalais. Kuopos delegatui J. Einikiui į SLA. 3-čio apskričio suvažiavimą, kuris įvyks gruodžio 28 d., p. m., išdavus rapor-tą, visi nariai pripažino, kad apskričio suvažiavimas padarė svarbių ir naudingų SLA. labui nutarimų. Ypatingai visiems patiko nutarimas SLA. 3-čio apskričio ribose organizuoti jau-nuolių. Linkėtina jaunimo or-ganizavimui komisijai kuoge-riausio pasisekimo šiame svar-biame darbe. Delegato rapor-tas priimtas vienbalsiai.

IŠ SLA. 247 kuopos valdybą šiais metais išrinkta visi ener-gingi, rimti ir pasišventę SLA. labui veikėjai. Todel reikia pa-sitikėti, kad SLA. 247 kuopos valdyba šiais metais sumaniai pasidarbūs kuopos ir viso Su-sivienijimo reikalais.

J. Plekaitis.

prasmą patenkinti, užrašant į kuopos susirinkimo protokolą ir pasiunčiant organui „Tėvynėi“.

S. Bulota — sekt.

WESTVILLE, ILL.

SLA. 29 Kp. Narių Domei.

SLA. 29 kuopa kartu yra ir šv. Petro ir Povilo dr-ja, kuri susikūrė 1898 metais, t. y. 32 metai atgal. Draugija vėliaus pasiehmė ir SLA. kuopos 29 nu-merį ir dabar valdosi suben-driniais draugijos ir SLA. ista-tais. Draugijos — SLA. 29 kuopos tikslas, kaip visiems ži-tiškumo ar tikėjimo. Fanatiz-mas be aukų neapseina, tai mums, lietuviams, ypatingai kur mūs mažai yra, turėtų būti fanatizmas absoliutiškai iššluo-tas iš mūsų tarpo!

Mes aukų nuo jūs neprapašome, o ateidami į parengimus už įžangą gaunate pilną patarnavimą. Todel be reikalo jūs prieš mus apsiginklavote. Jūs prigulėkite prie savo L. D. S., o mes prigulėsime prie SLA. Bet bukime lietuviams, o ne fanatikais!

John Baker — pirm.

NEW PHILA., PA.

IŠ SLA. 187 Kp. Susirinkimo.

Sausio 11 d. įvyko SLA. 187 kuopos metinis susirinkimas, Bulotos krautuvėje. Nutarta organizuoti jaunuočių kuopą ir tas reikalas pavesta organiza-toriui J. Raulinaičiui.

Kuopos valdybą išrinkti: pirm. S. Kubilius, vice pirm. V. Matikas, sekt. S. Bulota, išd. J. Bagdonas, org. J. Raulinaitis, ligonių prižiūrėto-jais J. Šatas ir P. Raudonaitis, dr-kvot. Dr. P. C. Boord.

Užgirta sekretoriaus praneši-mas už 1930 m. iš kp. stovio, kuris eina sekamai:
Sausio 1, 1930 m. kp.
išde buvo \$84.87
Per visą 1930 m.
įplaukė kuopos išdan \$2,171.20

Viso — \$2,256.07
Išde liko \$2,256.07
SLA. Centran išsiųsta \$2,106.10
Dr-kvot. išmokėta 3.00
Delegatams į apskr. 8.00
Užsiūstų pinigų \$135.00
Laiškai, pašto žen-klai ir tt. 1.47

Viso išmokėta \$2,243.50
Sausio 1, 1931 m. kp.
išde liko \$12.50
1930 m. naujų narių prisirašė — 3, į kitas kp. persikėlė — 1, iš kitų kuopų į 187 kp. per-sikėlė — 3, suspenduoti — 2, mirė 6 nariai. Sausio 1, 1931 m., kuopa turėjo narių: vyrų — 83, moterų — 41.

Iš apsaugos laipsnius jie pri-klauso: ant \$1,000.00 — 41, ant \$600.00 — 38, ant \$300.00 — 32, ant \$150.00 — 13 narių. Visų 187 kp. narių apsauga iš-reiškė \$75,350.00.

1930 m. kp. ligonių turėjo — 10. Susivienijimas jiems pa-silpų išmokėjo \$282.00. Miru-sių pašelpgaviams Suv. išmokė-jų \$1,450.00. Iš Našlių ir Naš-laičių Fondo Suv. išmokėjo Juozui Žugzdai \$96.00.

Viso kuopa Centran išsiūstų pinigų \$2,106.10
Viso SLA. Centras kuopai išmokėjo 1,828.00
Baigiant susirinkimą, K. Vir-byla pasisakė, kad reikale De-menio paskolos Pastoviųjų Ko-misijų susirinkimo lapkr. 6 ir 7 dd. protokolą išstudijaves.

Taigi išstudijaves ir Prez. S. Geguž'o straipsnį del to paties reikalo. Aktyvaizdoje esamų faktų p. K. Virbyla padarė ata-tinkamas išvadas sulig Pasto-vių Komisijų susirinkimo ir matė reikalo išreikšti SLA. Prez. S. Gegužiui pagyrimą ir pasiūlymą. Todel p. Virbyla prašė susirinkimo užprotokoluoti jo išvadas, o p. Geguž'ui pa-pagyrimą paskelbti SLA. organe „Tėvynėje“. Susirinkimas vien-

balčiai nutarė p. K. Virbylos iš-tikslams nariai, tai visų mūs kuopos susirinkimo protokolą pareiga visomis išgalėmis pasidaruoti naujų narių prirašy-mui prie 156 kuopos. Neabejoju, kad mūsų darbštus organi-zatorius stengsis šiuo žvilgsniu pasidaruoti kiek tik išgalės, bet kartu noriu priminti, kad visos kuopos valdybos ir visų narių pareiga gelbėti organiza-toriui naujų narių gauti. Visi stokime darban SLA. 156 kuopos ir visos organizacijos labui.

A. Paulavičius — fin. sekt.

ALIQUIPPA, PA. SLA. 247 Kp. Darbuotė.

SLA. 247 kuopos susirinki-mas įvyko sausio 4 d. Narių atsilankė į susirinkimą nedaugiau, nors kiekvienam buvo pranešta apie šį susirinkimą. Mat ne visiems nariams rupi organizacijos reikalai.

Tačiau atsilankę į susirinki-mą nariai įdomavo ir rimtai svarstė organizacijos reikalus, ypatingai šiais laikais, kuomet turime tiek piktų Susivienijimo priešų, tai visi jautresni nariai gyvai įdomauja organizacijos reikalais. Kuopos delegatui J. Einikiui į SLA. 3-čio apskričio suvažiavimą, kuris įvyks gruodžio 28 d., p. m., išdavus rapor-tą, visi nariai pripažino, kad apskričio suvažiavimas padarė svarbių ir naudingų SLA. labui nutarimų. Ypatingai visiems patiko nutarimas SLA. 3-čio apskričio ribose organizuoti jau-nuolių. Linkėtina jaunimo or

Amerikos Lietuvių Apleistos Pareigos

Nuo senų laikų yra žmonių, pročiū naujo meto sulaukus, peržvelgt praėjusio meto nuveiktus darbus ir pasidžiaugt savo triušo vaisiumi labai tautos arba visos žmonijos atliktu. Pažvelgime ką mes, Amerikos lietuviai atlikom 1930 metais.

Turiu viltį, kad Amerikos lietuvių gyvenime vadovaujanti asmenis ir šiais metais nepaliktu tuščias laikraščius skiltis. Bet negudruma, apsilėidimą ir asmenišką bei partijinę saumylę nemanau, kad kuris ištrauks iš politiško maišo, nes dar lietuviuose įsigyvenę įprotis, kad nelieš savuosius, kaip neklaidingus vadus, kad ir svarbiausiais bei tyriausiais, bet nemaloniais jiems faktais. Jei kartais tulas mėgina šį bei tą iškelt į šviesą, idant plati visuomenė aiškiai matytų kaip turi apkauti šio ir ano darbus, idant jiems atiduot tinkančią pagarbą, tai lietuvių partijos viskos spaudos cenzoriai tokią kritiką numarina. Tyro lietuviu sąžinė smerkia tokią siaurą kultūros dorą, jei galima kultūra pavadinti, kaip kenksmingą tautos gerovei.

Praeitais metais patėmėjau daug ką naudingo ir garbingo nuveikta Amerikos lietuvių, bet dėja, to triušo vaisiai lietuvių tautai didelės naudos neatnešė.

Lenkai nepaisydami kurioje pusėje tiesa, Lenkijoje ir Amerikoje turėjo specialius susivaižiumus, kuriuose protestavo prieš vokiečių žiaurumą ir grobstumą.

Žydai plačiam pasauliui pakėlė protestą Anglijoje delei varžimo jų teisių Palestinoje ir jie kovą laimėjo.

Amerikos ukrainiečių, tautiškų organizacijų vadai Nicholas Muraško ir J. Kaštaniuk suruošė skaitlingas protesto demonstracijas ir užgirtas visuomenės rezolucijas išsiuntinėjo visoms civilizuoato pasaulio valstybėms ir Tautų Sąjungai. Amerikos valdžios gi tiesiog meldė atkreipti dėmesį į lenkų žvėriškus darbus, juos kankinant kaip gyvus, taip ir mirusius jų tėvynėje, užtart už juos.

Nemažiau lenkai yra pasitarę savo žvėriškos kultūros kruvina ranka ir lietuvių tautai, veidmainiškai draugingumu išplėšę mūsų dvasinę šventovę bei tautos širdį—Vilnių. Ir šian die mūsų brolius Vilnijoje nemažiau lenkai persekioja ir kankina namuose, mokyklose ir bažnyčiose. Bet lietuviai nę burt, apart New Yorko saujalės savanorių, kuriems tešti garbė užtai. (Gerb. šio staip-snelio autorius labai perdeda lietuvių neveiklumą. Iš įvairių kolonijų pasiūsta rezolucijos Tautų Sąjungai Vilniaus klausimu ir del Vokietijos kišimosi į Klaipėdos krašto valdymo reikalus. „T.“ Red.).

Pažvelgus kad ir į Vilnijos gelbėjimo organizavimą, kaip jis želvės šuoliais žengia, tai net širdį spaudžia, žinoma, ne visiems lietuviams. Rods, kart kartėmis spaudoje pasirodo straipsneliai kaslink reikalingumo įkurt tvirtais pamatais organizaciją tam tikslui. Bet iki šiol tas buvo lyginai tulo balsas pusčioje — be pasekmių ir mažai tegalima vilties turėti kažkaus ateity susilaukti, jei tik tiek Amerikos lietuviai tam tikslui atjaus ir pritaras, kaip kad pereinai, Vytauto Didžiojo metais.

Mano supratimu, Vilnijos gelbėjimas turi būti ant pirmo puslapio tautos programo darbuotės, o politikos, bei partijiniai ir dogminiai interesai turėtų būti antraeiliais klausimais. Štai dar kita tautos deryba.

dirva užleidžiama dirvonu — tai šelpimas vargšų, našlaičių, senelių ir neturtingų moksleivių. Niekio nekaltėsiu apie Amerikos lietuvių kalbas steigime seneliams ir našlaičiams prieglaudos namo. Čia vien pratarsiu keletą žodžių kaslink šelpimo mažatūrių augštajį mokslo einančių jaunuolių.

Daug pažįstu įvairiose profesijose Amerikos Lietuvių, kurie dėka pašėpų atsistojo tenai, kur šandie jie randasi. Bet dėja, kaip greit jų sąžinės suakmenėjė, kad paduot ranką geriausiems tautos genijams ateityje — vargšams moksleiviams.

Vytauto Didžiojo metais tulas chigietis oratorius, kalbėdamas Detroit, Mich., nę iš šio, nę iš to publikai paaiškino, kad sunkūs laikai ir nepergeriausi gyvenimā Amerikos lietuvių inteligentai darę, tad jie neišgal materiališka šelpť vargšus. Intelligentui nepritinka publikai pateikt toki argumentą, nes jis neuždengia tą saumylę bei vykštumą, kuriais daugelis mūsų inteligentų pasižymi.

Viename tikta Detroit, Mich. mieste, praeitą metą Kalėdų eglaitė lenkai sumetė \$6,240.46 — \$955.15 daugiau nei 1929 metuose. Žydai gi, čia pat, sudėjo virš dešimties tukstančių dolerių savo nelaimingiems tautiečiams.

O mes, lietuviai, visi ir visos Amerikos lietuviai, kiek suaukavome per ištisą praeitą metą? Ir tie keli doleriai, ką tapo sumesti, tai daugiausiai eininių lietuvių dovana.

Mažatūriai lietuvių studentai, jų butumetė gavę keletą simtų dolerių daugiau iš SLA, bet inteligentai Seime užrękė kiek didesni papildomų Moksleivių Fondo. Kiti gavę pašėpas-pašėlos iš SLA. Moksleivių Fondo per daugelį metų nepasistengę grąžinti pinigų, kad kitus moksleivius sušėpus.

Tai yra faktas, kad vargšus šelpia ne tie, kurie perdaug dolerių turi, bet daugiausia tik geros širdies žmonės. Nejaugi mūsų tautoje toki ieškomi su Diogeno liktarna?!

Bus praktiška, kuomet sunkūs laikai, tai rukiųkite cigarus po dešimtuką, vietoj du už kvoterį, ir tokiu būdu sutauypsiter per penktukų per vieną dieną. Bėgyje keletos mėnesių susirinkins dešėtkas dolerių, kuriais galėsite šelpť vargšus, patys nenustojant sveikatos nę turto.

Rods, pereinai metais daugelį miestų Amerikos lietuvių apvaikščiojo L. D. K. Vytauto Didžiojo 500 m. mirties sukaktuves, tai didis ir garbingas pasitarnavinas savo tautai. Bet dėja, ir šiame kai kurie vadovaujanti asmens pasižymėjo silpnu patriotišku ir nenuosėklumu, kad nerinko pokiliuotės aukų statymui V. D. muzėjau Kaune arba kultūros reikalams užgroboje Vilnijoje.

Šita nuodėmė galima būtų nepatėmyti, jei kituose miestuose, kuriuose buvo rinkliavos ir likęs pelnas iš įžangos ir parengimus nebūtų šventvagiškai sunaudotąs kitiems tikslams, vietoj paskirt V. D. muzėjui, arba Vilnijos lietuvių kulturai. Aiškiau sakant, kai kurie vadai išnaudavo tautos jubilėjinės šventės progą saviems reikalams.

Pavyzdžiui imant, kad ir Detroit, Mich. Buvo užmąnyta, kad V. D. 500 m. mirties atmintį suruošt viso miesto ir apylinkės ir visiems lietuviams ir jų organizacijoms suvienytomis spēkomis dalyvaujant. Laiškais ir pasiuntiniais užkviētė ir gerbiama kun. Čizauska, šv. Jurgio parapijos klebonas. Šios parapijos delegatai dalyvavo vykiu su visais lietu-

viais ruošos susirinkimuose. Vėliaus kun. Čizausko parapijonai atskilo nuo viešos ruošos ir dar kai kurie „pakarnų“ kun. Čizausko tarnai. Suprantama, kun. Čizauskas nujaūtė, kad likęs pelnas nuo parengimų bus paskirtas V. D. muzėjau statymui Kaune. Ką tautiečiai ir dalis Romos katalikų su tyru Vytauto Didžiojo ainiu kun. Boreiša priešaky ir padarė.

Tačiau kun. Čizauskas ir jo „vierni“ pasekėjai lietuvių tautiška progą pasinaudodami surėngė savąj V. D. 500 m. mirties apvaikščiojimą. Bet likęs pelnas, kurio anot paties klebono pranešimo likę apie \$28.00, paskirtas „ant bažnyčios“. Na, Smulkutis.

Lietuvos Valdžios Santikiai Su Visuomene

Kaunas, 15 d. gruod., 1930 m. — 1926 metų 17 gruodžio perversmas iš vienos pusės davęs jaunutei dar nenusistovėjusiai valstybei reikšmingų pliusų, butent, pašalino aiškiausiai gręsusį respublikai nelemtojo bolševizmo pavojų, iš antros pusės sugriovė liaudyje prigijusį parlamentarizmą ir giliai pastūgusiems laisvę Lietuvos piliečiams antmetė pusiau fasistinę diktatūrą. Nežiūrint į tai, kad nors valdžios oficiozai nuolat kartuoja mintį, buk Lietuvos žmonės, o ypač kaimiečiai, dabartine valdžia ir esamąją krašto santvarka yra labai patenkinti, bet gi tikrinęties taip atrodo tik patiems valdovams. Iš buvusį iki šiol valdžių dar nei viena valdžia su plačiąja visuomene nebuvo tokiuose bloguose santykiuose, kokiuose yra dabartinė tautininkų valdžia.

Pirmiausia juk niekam nėra paslaptis, kad Lietuvoje tūlrai nuosakių tautininkų (valdžios) aiškių simpatikų tėra visai nedaug, o nuėjė savais keliais voldemarininkai dabartinei valdžiai yra didesni prieši už kiriausias opozicines partijas. Nekalbant jau apie komunistus ir socialdemokratus, valstiečiai liaudininkai vedamajai tautininkų politikai anaipolt nepritaria. Gi su krikščionimis demokratais, kurių, tiesą sakant, Lietuvoje yra gana didelis nuosimtis, su dabartine vyriausybe gyvena blogiausiuose santykiuose. Krikščionių demokratų ir valdančiųjų tautininkų santykiai baisiai pablogėjo švietimo ministeriui uždarius vidurinėse ir augštesnėse mokyklose ateitininkų organizaciją, kuriai priklausė gana didelis nuosimtis besimokinančios jaunuomenės.

Uždarius valdžiai ateitininkų organizaciją, tos krypties sluogsnuose kilo didžiausias pasipiktinimas. Prieš tą valdžios žyčių pakėlė savo balsą ne tik patys moksleiviai, betgi ypatingai prieš tai griežtai užprotestavo Katalikų Veikimo Centras ir dvasiškija. Spalių mėnesį visi Lietuvos vyskupai tuo reikalu išleido į tikinčiuosius savo ganytojišką laišką ir tą laišką įsakė kunigams perskaityti visose bažnyčiose ir jį tinkamai išaiškinti žmonėms.

Visų šventų dienoje tariamąjį vyskupų laišką kunigai sakymyose skaitė ir aiškino žmonėms, karštai ragindami klausytojus dėti visas galimas pastangas, kad valdžia atšauktų tą savo uždraudimą ir vėl leistų ateitininkams liuosai veikti mokyklose. Nekurie iš karštesniųjų pamokslininkų aiškindami vyskupų laišką darė valdžiai aštrius priekaištus ir karčius išmėtinėjimus.

Ryšį su tokiu kunigų agitacija bažnyčiose, keletas smarkuolių buvo ištardyti ir traumkiami atsakomybės. Valdžia iš savo pusės per radio ir savo oficiozų „Lietuvos Aidą“ del kilusio su dvasiškija konflikto paktotinė darė savo pasiaiškinius ir teisingo savo žygi, kad

o tas „ant bažnyčios“ Amerikos lietuviams labai gerai žinoma reikšmę turi. Iš viešų tautos darbų kunigas ar ne kunigas, privalo išduoti viešą atskaitą, ką atsakomingi asmens ir daro.

Teko patėmyt spaudoje, kad Cleveland, Ohio, ir kai kuriose dalyse Chicagos miesto, taip jau tapo sulošti panašūs „tautiški apvaikščiojimai“.

Šie faktai liudija, kad Amerikos lietuviuose randasi gana daug šiaudadušių lietuvių, kurie vietoj kurimo tautiško žydinio, glemžia „Dievui ant garbės“; kiti savo naudai visuomenės sudėtus dolerius.

Smulkutis.

Didžiojo Universitetas bus labai dėkingas kiekvienam laikraščius paaukojusiam Amerikos lietuviui. Laikraščius siųskte į Lietuvos Konsulatą New Yorke sekamu adresu: Lithuanian Consulate General, 15 Park Row, New York, N. Y. Grįždamas Lietuvon prof. Myk. Biržiška laikraščius paims ir parvež Universitetui.

Ateitis. 1917 (nep.), 1918 (nep.); Amerikos Lietuvis. Metai 7—9, Worcester, 1917 (nep.), 1918 (nep.) 1920, 1921, 1923, 1924 (nep.) 1925 (nep.) ir 1907;

Apšvieta 1892—1893; Bažnyčios Tarnas (Tarnas Bažnyčios), Waterbury—1898, 1899, 1900 (nep.) 1901 Nr. 1—5, 1902, 1903 Nr. 1—11, 1904 Nr. 1;

Bostono lietuviszkas laikrasztis. Boston — 1895; Dagis. Nr. 1—10; Boston — 1909, 1910 (nep.), 1911 (nep.); Darbininkas, metai 2. Boston — 1918; Darbininkas, metai 4—8, Boston — 1919—1923; Darbininkas, metai 10, Boston — 1925, 1924 (nep.); Darbininkų Viltis, Shenandoah — 1903 (nep.), 1904 (nep.), 1905, 1906 (1—18); D. Iglės, metai 2, Philadelphia — 1907, 1908 (nep.), 1909 (nep.), 1910 (nep.), 1911 (nep.), 1912 (nep.), 1913 (nep.), 1914 (nep.); Dirva, metai 5—8, Cleveland — 1920—1923, 1918 (nep.), 1924 (nep.);

Dirva — 1898, 1899, 1909, 1901, 1902, 1905, 1906; Dirva-žinybas, metai 1—6, Shenandoah — 1903, 1904; Draugas, vol. 4, 5, 7, 8, 10, Chicago — 1917 (nep.), 1919, 1920, 1922, 1923, 1924 (nep.), 1925;

Galybė, Nr. 1—12, Baltimore — 1898; Garsas, metai 1—2, Shenandoah — 1893 (nep.), 1894 (nep.);

Garsas, metai 4—7, 9, Brooklyn — 1920, 1923, 1924 (nep.), 1925, 1926 (nep.), 1927 (nep.), 1928 (nep.); Garsas Amerikos Lietuvių, metai 3—4, 5, Shenandoah — 1896 (nep.), 1897, 1898—9;

Gydytojas, metai 2—4, Chicago — 1921 (nep.), 1922—1924, 1925 (nep.); Giedra, Vol. XI, Chicago — 1922;

Gyvenimas, Vol. 1—3, Chicago — 1923 (nep.), 1924 (nep.), 1926—1928;

Griaušmas, Philadelphia — 1901;

Jaunoji Lietuva, metai 2, Chicago — 1915; Jaunoji Lietuva, metai 3, Boston — 1916;

Katalikas, metai 1, 3, Chicago — 1899, 1901, 1902, 1903 (nep.);

Kapsas — 1907; Kardas, Vol. I, Baltimore — 1896;

Keleivis 1905 (nep.), 1906 (1—17), 1924 (nep.); Kova 1906, 1907, 1917 (nep.);

Laisvė, metai 10—12, Brooklyn — 1920—1922, 1917 (nep.), 1918 (nep.); Laisvoji Mintis, Scranton — 1910, 1911, 1912 (nep.), 1913, 1914, 1915 (nep.);

Laisvoji žmonija — 1912 (nep.); Lietuva, metai 1—6, 8, 9, 15, Chicago — 1892—1898, 1900, 1901, 1917 (nep.), 1919—20;

Lietuvis, metai I, Philadelphia — 1901;

Lietuvos Atstatymas, Vol. 1, 2, New York — 1919; Lietuviszkas Kningynas, T. I, Shenandoah — 1897;

Lietuviszkasis Balsas, New York — 1885—1889;

Linksmas Walanda, metai 1, 2, Mahanoy City — 1899, 1901, 1905, 1907;

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

VYTAUTAS DIDYSIS GRĮŽTA KAUNAN.

XIX.

— Lietuvoje viskas gera, gražu ir ramu — tai augštųjų sferų obalsis. Taip ir privalo būti, nes griežtai sekant moderninę filosofiją: „pristaikyti prie sąlygų“, kaip but negali. Juk karštakraujams ir karštapročiams Lietuvoje yra paruoštos „ramybės vietos“, kur viskas reguliuojama, visoks karščiamasis pilniausia atšaldomas. Rimtai kalbant, sakoma, tas viskas yra gera ir puiku. Dabar kai kas, kai kur pareiškia, kad Voldemaras buvęs perdaug įkaitęs, todėl pasiūstas atotogoms toliau nuo Kauno. Bet ir tiki kiti kas taip kalba. Šiaip viskas gražu, ramu ir taip reikia...

Vytautas Didysis, ar geriau sakant jo paveikslas, apkeiliavęs Lietuvos pasieniais rugsėjo 7 d. Kaunaa sugrįžo. Buvo tikrai pompastiškai pažymėta ir apvaikščiota šventė. Ne tik aludės, bet restoranai ir kepyklos buvo uždarytos. Kas nepasirūpino maisto prieš šventę, tai didžiosios šventės dieną galėjo sau maloniai pasipasninkauti. Bet tik tie pasninkavo, kurie geriau nežino. Kurie dalykus kitaip supranta, tai išaušus didžiajai šventei ir panorėjus valgyti, taip sakant nelegaliu būdu apejo drausmę, kad pripildyti pratuštėjusį skilvį.

Reikia pabrėžti, kad „visa tauta didžioje iškilmėse entuziastiškai dalyvavo“ — kauniečiai tikrina. Rugsėjo 7 d. suktas aviacijos aikštėje, prie aerodromo, grįžusis iš provincijos Vytautas Didysis. Su didžiausiomis ceremonijomis nuldėtas senąjį Kauno pilį, o iš ten į Karo Muzėjų, kur jis amžais pasiliks pakabytas ant sienos.

Rugsėjo 7 d. vakare Kaunas puikiausiai iliuminuotas. Namai ir langų vitrinose papuoštos Lietuvos vėliavomis, spalvomis ir Vytauto Didžiojo atvaizdais. Daugely vitrinų prie Vytauto Didžiojo atvaizdo matėsi ir Lietuvos Respublikos prezidento Smetonos atvaizdas. Viskas patriotinga, viskas iškilinga, viskas ramu ir gera Lietuvoje. — taip ir reikia... Vakare daug žmonių gatvėse, teatruose, aludėse, klubuose. Nuotaika visur gera, o ypač tų, kurie vėlai vakare paėmė užtėkinai valstybinės.

Rugsėjo 8 d. buvo visų didžiausioji diena. Jau nuo 9 val. ryto įvairios organizacijos su vėliavomis rikiaivos į Kauno bažnyčias pamaldoms. O katedroje pamaldose be Lietuvos vyriausybės dalyvavo ir visos diplomatinės korpusas. Mišias po atviru dangumi parodos plečiuje laikė kan. Maironis. Su šiuomi pamaldų programą baigtas. Apie 12 val. prasidėjo militaris paradas, kuris buvo ytin gražiai ir skaitlingai rikiuotas. Šis paradas baigtas kanuolių šaudymu ir aeroplanų skraidymu žemai, virš paroduojančių ir spoksančių į paradą. Militaris paradas išsiskirstydomas iš parodos aikštės perėjo Ukmergės plentą, Laisvės Alėją ir Vytauto Prospektą į kareivines. Žmonės žiūrėjo į paradą su didžiausia dome. Veik visą dieną mažas lietus paradiui kliudė.

Vakare Laisvės Alėja ėjo liaudies, bei žmonių paradas — „apvaikščiojimas“. Ši dalis iškilmų buvo įdomiausia, nes eisena buvo taip įvairi, kaip ir patys žmonės įvairūs — kai miške medžiai. Vieni jų ėjo susigrupavę, išsirikiavę, su muzika, o kiti taip sau susibūrę žingsniavo gatve, lyg ir nei žis nei tas. O vienok tas viskas sudarė tam tikrą harmoniją, teikėnčią malonaus įspūdžio žiūrėtojai.

Vakarinis liaudies paradas buvo įspudingas ir įdomus tuomi, kad kas kelintas žmogus nešė degantį nuodėguli-darvokšnę (torch), Kaune vadinamą „fakiru“ (indusai vadina savo minykus fakirais). Šis paradas Laisvės Alėja ėjo į sporto aikštę kur buvo vadinama pati didžioji pantomima (nebylių distekuliacijomis, be žodžių perstatymas) „Vytauto žemė“. Mat čia buvo kelos pantomimos paruoštos, uždėd šį didžioji vadinama kaip viena žymiausių. Po pantomimal didžiosios šventės baigimui buvo leidžiami „faerverkai“. Tuomi dysis apvaikščiojimas baigtas.

Lietuvoj viskas ramu, viskas gražu... taip ir reikia.

Linksmi Vakarai — 1890; Margutis, Vol. 2, Chicago — 1929;

Moksleivis — 1913 (nep.), 1914 (nep.); Moterų Balsas, Nr. 1—12, Philadelphia — 1919;

Moterų Dirva, T. 3, Chicago — 1919; Kapsas, Vol. 6—10, 12, Chicago — 1917 (nep.), 1918 (nep.), 1919—1923, 1924 (nep.), 1925;

Nauja Draugija, Baltimore — 1899; Naujoji Gdynė, metai 1—2, Philadelphia — 1916—1917;

New Yorko Gazieta Lietuviszka — 1891—1892; Pirmyn, Pennsylvania — 1908;

Progresas, Philadelphia — 1910; Rytas — 1896—1897;

Sandara, metai 7—10, Boston — 1920—1923; Saulė 1888—1902, 1904;

Spindulys, Vol. I, Brooklyn — 1904—5;

Tėvynė, Vol. 10—14, 16, New York — 1898, 1908, 1910, 1917 (nep.), 1918 (nep.), 1919—1923, 1924 (nep.);

Tėvynės Balsas, metai 1—3, Wilkes Barre — 1921—1923; Tarka, metai 7, Brooklyn — 1917—1918, 1911 (nep.), 1912

(nep.), 1914 (nep.), 1915 (nep.); Telegramas, Vol. 2, Chicago — 1923;

Upelis Ramybės, 1911, Waterbury; Valtis, Nr. 1—56, Plymouth — 1894—1895;

Vanagas — 1921 (nep.), 1922 (nep.); Varpas, Vol. 3, Chicago — 1925;

Vienybė, metai 37, 39, Brooklyn — 1923, 1925;

Wienibe Lietuwinikų, Plymouth — 1886—1901, 1903, 1907;

Vilnis (nėra nei vieno numerio).

Viltis, metai I, Shenandoah — 1899, 1900, 1917 (nep.), 1918 (nep.);

Vytis, tomas 6—10, Chicago — 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929—1930 (nep.);

Želmenija — 1921 (1—3); Žinios, Vol. 2, Chicago — 1922;

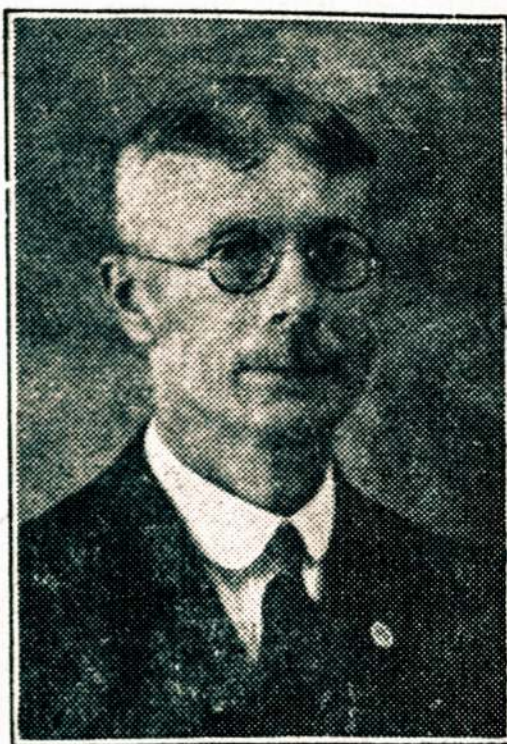
Žvaigždė, Vol. 23, Philadelphia — 1923, 1901, 1902, 1904 (1—24 Nr.), 1924 (nep.), 1917 (nep.);

Žmonių knygynas — 1909; Kiti laikraščiai prašomi pakartoti.

Vytauto Didžiojo Universiteto Biblioteka.

Velionis Kazys Zorskas

Grudžio 29 dieną, 1930 metais, apie 11:30 prieš pietus, mirė Kazys Zorskas, vienas iš Scrantono lietuvių pionierių, iš gyvenęs Scrantone apie 42 metus. Scrantono lietuvių neteko vieno iš veikliausių lietuvių, kur's nežūrėjo, nei ieškojo sau karjeros. Žmogus buvo labai tykaus budo, teisingas ir pavyzdingas lietuvis. T. kras Lietuvos patriotas ir nenuilstantis Lietuvai darbin'kas. K. Zorskas buvo vienas iš to nedidelio burialio lietuvių Scrantone, kurie varė ir vežė lietuviškus vežimą nuo to laiko, kaip Scrantone pradėjo tą darbą gerb. Dr. Jonas Šliupas. Zorskas visados buvo gyvas visokiems Lietuvos reikalams, nors žmogus nebuvo mokytas, tik per save prasimokinęs. Bet jis atliko daugia, negu keli inteligentus sykiu sudėjęs.

A. a. Kazys Zorskas.

Tiesa, iš pradžių kaip tas lietuviškas judėjimas Scrantone prasidėjo, buvo didokas burys veikėjų, bet vieni išvažiavo, kiti mirė, kiti vedė moteris vidurinių amžių idėjos — tikėji miškas fanat'kes, turėjo pamestti veikę. Iš tų pirmųjų veikėjų buvom palikę tik trys, jau dabar likom tik du — aš ir mano žmona. Dar yra pora iš tų pirmųjų veikėjų, katrie išpradžių gerai prisidėjo prie visuomeniško veikimo, tačiau kaip augščia minėjau, kad palikyti šeimynoj taiką, jau senai turėjo atsisakyti nuo veikimo.

Bet K. Zorskas, nors žmogus turėjo sunkiai dirbti anglių kasyklose, tačiau pasiliko iki pasakutinės dienos savo gyvenimo pasišventusiu visuomenės darbininku. Nebuvo to parengimo, ar tai draugijų, ar visuomenės, ar Lietuvos labo dėlei, kad K. Zorskas nebutų komite. Ir jei Zorskas yra komite, tai darbas visados bus atliktas kaip reikia. Tas visuomeninis darbas buvo priežastimi velionio ligos, kuri nuvarė jį į kapus. Buvo SLA. 30-tos kuopos susirinkimas. Kaip tyčia pasitaikė tą vakarą šaltas oras ir salė buvo labai šalta. Ir dar ant nelaimės pasitaikė, kad ir lange buvo išmūšta skylė, o jam ten reikia sėdėti ir rinkti duokles nuo narių. Tokiu būdu gavo šaltį į pečius ir jau parėjęs namo tą patį vakarą jautė pečiuose skaudėjimą. Bet manydamas, kad tai tik paprastas šaltis, atsikėlęs ryte, nors jau tūsi sergančiu, tačiau bijodamas darbą prarasti, ėjo dirbti. Mat kaip mažai dirba, gaila ir dieną praleisti. Dirbo dar ir kitą dieną, bet jau kaip tik namo pajėgė pareiti. Kaip atgultė į lovą, tai daugiau jau nekėlė. Gavo plaučių uždegimą ir porą savaičių ir keturias dienas pasirgęs mirė.

Prie SLA. Kazys Zorskas pri gulėjo dar su kunigais beesant. Kaip SLA. nuo kunigų atsiskyrė, tai K. Zorskas buvo vienas iš tų, ką padėjo atsikurti ir suorganizuoti SLA. 30 kuopą. Į trumpą laiką po susitvėrimui 30 kuopos, tapo tos kuopos finansų raštininku ir juomi išbuvo iki paskutinės dienos savo gyvenimo. Arti 30 metų buvo mūsų kuopos finansų raštininku ir turio atvirai pasakyti, kad mūsų SLA. 30 kuopa negaus tokio raštininko kaip velionis K. Zorskas buvo. Jis šią kuopą išaugino ir prižiūrėjo su didžiausiu pasišventimu. Jis prirašinėjo naujus narius, jis rinko duokles nuo senų narių, kur tik juos sutiko, nes visus pažino. Jis pats lankė ligonius, nes ligonij lankytojai nevisi atkandydavo, tai jis pats eidavo. Žodžiu, jis darė viską, kad tik kuopa augtų ir didėtų ir buvo labai teisingas SLA. kuopai ir nariams. Tai buvo nuolat'nis SLA. 30 kuopos organizatorius.

Tiesa, nevisiems jis patiko savo teisingumu, nes nekurie ligoniai norėjo sirgti ir tuo pačiu sykiu lankyti smukles (salonus). Bet jei Zorskas tai patėmdavo, tai, žinoma, jau ir budavo blogai. Na, tai tokiems jis ir nepatiko, taipgi nepatiko nekuriems smuklininkams dėl tokio savo pasielgimo. Mat kostumierius jų sulaiko. Bet velionis K. Zorskas to nežūrėjo, elgėsi taip, kaip S. L. A. įstatai rodė. Kas jis nebutų, jei peržengė SLA. įstatus, jis neužtylėjo.

Velionis Kazys Zorskas pajėjo iš Lietuvos, Mokolų kaimo, Šunskų valsčiaus, Mariampolės apskrčio. Čia, Scrantone, visą laiką gyveno ir priklausė prie SLA., Lelevelio pašelpinės draugijos, Amerikos Lietuvių Pašelpo Kliubo, T. M. D., švento Kazimiero draugijos (jau mirusios). Nors prie bažnyčios tvėrimo Scrantone ir prisidėjo, tačiau bažnyčių nelankė ir per kokius 24—35 metus neprigulėjo prie jokios bažnyčios. Bet kada mirė, tai šeimynai reikalaujant tapo palaidotas su bažnytinėmis apeigoms. Laidojo lietuvių katalikų tautiškos parapijos klebonas Mykolas Valatka. Reikia priminti, kad kun. M. Valatka, kaip kunigas, labai gražų pamokslą pasakė iš namų išlydint, tikrai tautišką ir taip graudingą, kad nei vieno, kuris girdėjo nebuvo, kad nevertų. Ant kapų taipgi sakė pamokslą ir vėla visus sugraudino.

Laidotuvėse dalyvavo ir S. L. A. prezidentas S. Gegužis, kuris pasakė trupas, bet tinkamas kalbas išlydint iš namų ir ant kapų, labai tinkamai primindamas velionio darbavimąsi SLA. ir kad beveik kiekvienam SLA. Seime, nuo atsiskyrimo su kunigais, dalyvavo kaip delegatas nuo SLA. 30 kuopos. Trečias kalbėjo ant kapų F. Živaitas, pabrėždamas velionio biografiją ir darbavimąsi visuomenėi. Tik gaila, kad pasitaikė labai šalta tą dieną, tai žmonėms buvo peršalta ilgai stovėti.

Daug buvo gėlių bukių. Nuo draugijų buvo, nuo SLA. Centro, nuo Lelevelio draugijos, kurios jis buvo ilgus metus prezidentu, nuo Amerikos Lietuvių Pašelpo Kliubo, kurio jis buvo raštininku, nuo SLA. 30 kuopos, kurios jis buvo ilgus metus raštininku ir daug nuo giminių ir draugų. Į kapus lyktoja keletas šimtų žmonių, apie 40 automobilių. Palaidotas lietuvių katalikų tautiškos parapijos kapuose, Chin-chilla, Pa.

Paliko dideliu nuliudime savo mylimą žmoną Oną ir dukrelę taipgi Oną, kuri yra mokytoja ir savo tėvelį labai mylėjo ir gerbė. Visi su didžiausiu širdgėlia sutiko liudną žinią apie velionio Zorsko mirtį.

Išsėk's mano mielas drauge Kazimierai ramiai! Gyvenom, draugavom ir d'rbom kartu per suvirš 36 metus. Tu buvai vienas iš mano gerisusių draugų. Neturėjai, Brolau, laiko per sa-

vo darbus pažinti šio pasaulio grožį. Neturėjai progos aplankyti nei tą bakužę samanotą, kurioj g'mei ir augai. Nors mylėjai Lietuvą ir dirbai dėl jos laisvės, bet gyvenimo aplinkybės tau neleido pamatyti ir aplankyti nepriklausomą Lietuvą. Jau bakužė ta supuvo ir upė jau išdžiuvo, kuriais tu vaikščiojai savo gimtinėj. Išdžius upeliai ir užžels takai, kuriais tu čia vaikščinėjai, bet tavo darbai nuveikti pasiliks ant visados. Lai buna tau lengva žemėlė po sunkių darbų.

F. Živaitas.

Garliava Kun. Krupavičiui Ištremimo Vieta

Kaunas, sausio 6 d. — Po išsiskyrimo krikščionių demokratų su tautininkais, kurie po 17 gruodžio perversmo tulą laiką buvo glaudžioj koal'cijoje, kunigas Mykolas Krupavičius, kaip įžymus krikščionių velionis K. Zorskas to nežūrėjo, elgėsi taip, kaip S. L. A. įstatai rodė. Kas jis nebutų, jei peržengė SLA. įstatus, jis neužtylėjo.

Plačiai pasklidus tai žiniai, imta kalbėti, buk kun. Krupavičius nuo tokios žemos vikalio vietos atsisakęs ir į Garliavą nevažiuosias, bet gi ir tos kalbos pasirodė niekas kita, kaip sensacingi gandai. Kun. Krupavičius nusilenkė savo valdovams ir nuvykęs į Garliavą pradėjo eiti jam skirtas vikaro pareigas. Pasirodo, jog nežiurint to, kad nors kun. Krupavičius Garliavos vikaro pareigoms paskirė dviasiškoji vyriausybė, tačiau jam ten esama ištremimo vieta, atstojanti garsiuosius Varnius. Kunigą Krupavičių kaip pavojingą valstybės rimčiai asmenį, nuolat sekiuoja valdžios žvalgybininkai, o paskiausiu momentu jam esą net uždrausta sakyt bažnyčioj pamokslai.

Esantį ištremime kun. Krupavičių retkarčiais aplanko jo bendraminčiai ir buvusieji draugai. Per Kalėdas nuvykę iš Kauno aplankė tremtinį Krupavičių keli studentai ateitininkai.

Daugeliui Lietuvos įžymybių politik'erių ir buvusiems Seimų bei partijų centrų komitetų nariams nun tenka pergyventi sunkias valandas ir gerti karčias vilingo gyvenimo taures. Ir taip: buvęs Seimo atstovas ir socialdemokratų partijos Centro Komiteto narys, garsusis Jeronimas Plečkaitis, kankinasis Insterburgo kalėjime; to paties čino žmogus Vincas Galinis pasmerktas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime, visam gyvenimui; federantų lyderis D-ras Kazys Ambrozaitis išguitas iš sostinės į savo gimtinę kaimą prie Jurbarko; išminčių išminčius prof. A. Voldelemas gavo prieglobstį pas svetimtautį grafą Seozelį, tuli bastosi po užsienius. Ištro tai begalo skaudi likimo ironija. Dvidešimtas amželi koks tu keistus šposus kreti. Tėvynainis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA. Philadelphijos Lietuviai Minės Lietuvos Nepriklausomybės Šventę Vasario 15 d.

Philadelphijos lietuviai ruošiasi minėti Lietuvos Nepriklausomybės trilpok metų sukaktuves vasario 15 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Muzikalo No mo Salėje, East Allegheny Ave. Ruošiamas atatinckamas, didelis ir gražus programos, kurį išpildys „Dainos“ choras, geras orkestras, solistai-artistai ir vietiniai geriausi kalbėtojai, kurių tarpe bus ir augstas svečias tik-ką iš Lietuvos atvažiavęs Lietuvos Universiteto prof., nenuilstantis Vilniečių reikalų gynėjas Mykolas Biržiška. Manoma, kad šioje iškilmėje dalyvaus, su dalimi programo ir reprezentacija ir ukrainai ir gal Lietuvos Amerikoje žydai.

Todel Philadelphijos ir apylinkės lietuviams, be skurtumo tikėjimo bei pažiūrų, kuriems tiktai Lietuva ir lietuviybė yra arti prie širdies, visų yra būtina pareiga Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių iškilmėse dalelvauti. Bijunėlis.

BRIDGEPORT, CONN. Svarbus Pranešimas Bridgeporto ir Apylinkės Lietuviams.

Mes, A. L. T. S. 15-ta kuopa, rengiam Lietuvos Nepriklausomybės 13 metų sukaktuves paminėti dar pirmu kartu Bridgeporte.

Brangus lietuvi, juk mes visi gerai žinome, kiek daug lietuvių tautai nepriklausomybės atgavimas kainavo: vieni pradžio Sibiro tiuose, kiti žuvo ant rubežių, nešdami lietuvių tautos gyvybę arba prisikėlimą. Juk per šimtmetį rusų tau ta negalėjo arba nepajėgė mus surusinti. Todel labai svarbu mums prisiminti 1918 metų 16 dieną vasario. Tas paminėjimas įvyks 17-tą dieną vasario, 1931 met., J. Vyrų Draugijos Salėje, 6:30 val. vakare ir trauksis iki vėlyvam vakarui.

Programas susidės iš sekančių dalykų: 1) 6:30 val. vak. koncertas, kurį išpildys svečiai dainininkai; 2) 7:30 prakalba V. M. Čekanausko, Vilniečio, kuris yra apsipažinęs su Lietuvos Nepriklausomybės reikalais; 3) Šokiai ir užgavėnės iki vėlybos nakties.

Brolai ir sesute! Nepraileiskite šios progos ir atsilankykite į paminėjimą tų svarbių mūsų tautos istorijoje sukaktuvių!

Širdingai kviečia Rengėjai. A. L. T. S. 15 kp. valdyba: Pirm. P. Remeikis, Rašt. A. Sapiega, Išd. J. Segevičius.

HARTFORD, CONN. Liet. Pol. Izdo K-to Kabelgramo Tautų Sąjungai.

The League of Nations, Geneva, Switzerland.

Honorable President:

Lithuanian National Committee through its Executive's respectfully request the League of Nations as a just institution to take immediate action to stop Polish Government persecutions of Lithuanians in the occupied Vilnius, Suvalkai and Gardinas Provinces. Also firmly protest against the intrusion by the German Government into the internal affairs of Lithuania concerning the district of Klaipėda. We respectfully request that the League of Nations uphold the just cause of Lithuania.

Signed: V. M. Čekanauskas Pres., B. Vedeikis, Sec'y.

SO. BOSTON, MASS.

Lietuvių Kultūrinis Veikimas. Bostono lietuvių kultūrinis judėjimas pusėtinai susilpnėjęs. Tikrąją priežastį sunku surasti, bet gal didžiausia bus, tai bedarbė. Tačiau rankų galutinai vis gi nenuleidžiama. Pastaruoju laiku ypatingai „Gabijs“ užsibrėžė kultūrinis darbus dirbti. Bostono lietuvių rengiasi minėti Lietuvos nepriklausomybės 13 metų sukaktuves. Tai įvyks vasario 15 d. Programą pildys „Gabijs“ ir jos orkestras, kuri pastaruoju laiku susiorgan'zavo. Vietiniai ir apylinkės lietuvių turėtų į šį parengimą atsilankyti ir pasiklausyti gražių dainų bei prakalbų.

Prie to, „Gabijs“ dalyvaus konteste. Tame konteste dalyvauja 11 skirtingų tautų. Lietuvių tautą atstovaus „Gabijs“ rengiasi tiesiogiai perstatyti „Raganų“. Prisiėmimą jau pilnai pradėjo, sykiu su solistais, kuriais bus vien „Gabijs“ nariai. Vadinausi, „Gabijs“ pasirodys su savo solistais ir orkestru. Nors „Raganus“ yra sunkokas vokalas, bet nėra abejonės, kad „gabijsčiai“ jį gerai suvaidins, nes vadovaujamas roles ima jau pasižymėję ir žinomi dainininkai-solistai. Tai bus Bostono lietuviams proga pamatyti ką nors naujo.

A. L. T. Sandaros 7 kp. rengiasi perstatyti „Palangos Poitai“. Veikalas gana juokn-

gas. Prie šio veikalo perstatymo prisidės ir „Gabijs“ orkestras. Tėmykite pranešimą, kada šį veikala vaidins.

SLA. 43 kp. komunistai išėjo į Mizaros „susivienijimą“. Bet tai visai maža bėda. Dabar reikia susirinkimuose bartis ir galime ramiai kuopos bei organizacijos reikalus svarstyti. Visuomet iš susirinkimų išsiskirstome gerame upe.

Dzukulis.

CLEVELAND, OHIO. „Galiunas“ Scenoje.

Sausio 18 d., sekmadienio vakare, clevelandiečiai turėjome progos pamatyti pirmu kartu scenoje p. Kazio Karpiaus keturių aktų dramą „Galiunas“ mie sto tautų teatre. Ve'kalas atvaizduoja kovą lietuvių su žmogėdžiais gilioje senovėje.

Svarbiausias roles atliko: Mil da — Stasė Greičienė, kaip artistė-dain'nikė, buvo to veikalo tikras papuošalas ir vakaro žvaigždė. Jos balsas dainose, dikičia arba tarmė žodžiuose, gracija judėjimuose — tiesiog žavėjo publiką. Kur ji pasisuuko, ten buvo estrados vidurys.

Užtat po perstatymo artistė gavo didelį raudonožųjų bukieitą. Iglionas — Kazys Štaupas, jos meilužis, priešingai, buvo šaltas meilėje, nerangus gestuose, neaiškus ir šurkštus kalboje; žodžiu, jis jai taip tiko, kaip vanduo prie ugnies. Vaidyla — Klemensas Urbaitis savo tēvišku dideliu balsu, neskubiai eisenai ir gestais ir aišk'a kalba — buvo tikras tų laikų kunigas. Eglė, Iglioną mylinčioji — Marė Dovidaitienė, Mil dos konkurentė, savo išvaizda

ir balsu tiko į tą rolę. Živilė, senutė — Pola Glugodienė savo verkiančiu balsu ir originaliais lietuviškais judėj'mais taipgi pasirodė gerai. Galiunas, Mil dos ir Igliono sunus — Juozas Armonas buvo tikras Galiunas ir vadas. Jis mokėjo gerai žodžius ir juos aiškiai tarė. Veris, rudaplaukis juokdarys — Jonas Polteris savo komiškumu prijuokino publiką iki sočiai. Ypač kuomet Eglė, prie kurios jis melinos, jį taip pastumėjo, jog jo nosis pasiekė žemę ir rudieji plaukai nuo pakaušio nusmuko, visi žmonės ilgą laiką kvatojo.

Vaidelūčių roles turėjo: Giedrutė — Elena Gr'giutė, Birutė — Elena Ruseckaitė, taipgi dvi Beržinskaitės ir kitos. Tauras — Mikas Ruseckas, Rutvilė, jo žmona — Louisa Banionienė, Briedis — Mikas Čigas, Sabalas — Vincas Banionis, Šernas Juozas Marozas, Vilkalokis — Antanas Zdanys. Nors šie asmenys turėjo mažesnes roles, bet visi jas puikiai atliko. Minia susidėjo iš vaikų ir moterų.

Dainas parašė Vincas Greičius. Akompanavo Regina Greičiūtė.

Vietinis anglų dienraštis „Plain Dealer“, po kurio globa šie tautų teatrai buna perstatomi, labai plačiai rašė apie „Galiuną“ ir patalpino daug to veikalo aktorių paveikslų bėgy čielos savaitės. Žmonių buvo suvirš šeši šimtai, pilna salė. Pelnas skiriamas Clevelando Lietuvių Kultūros Darželiui. Žalvyris.

SLA. Antroji Ekskursija

Be Persėdimo

Tiesiai į Klaipėdą

Gražiuoju Cunard Laivu

LANCASTRIA

Išplauks iš New Yorko

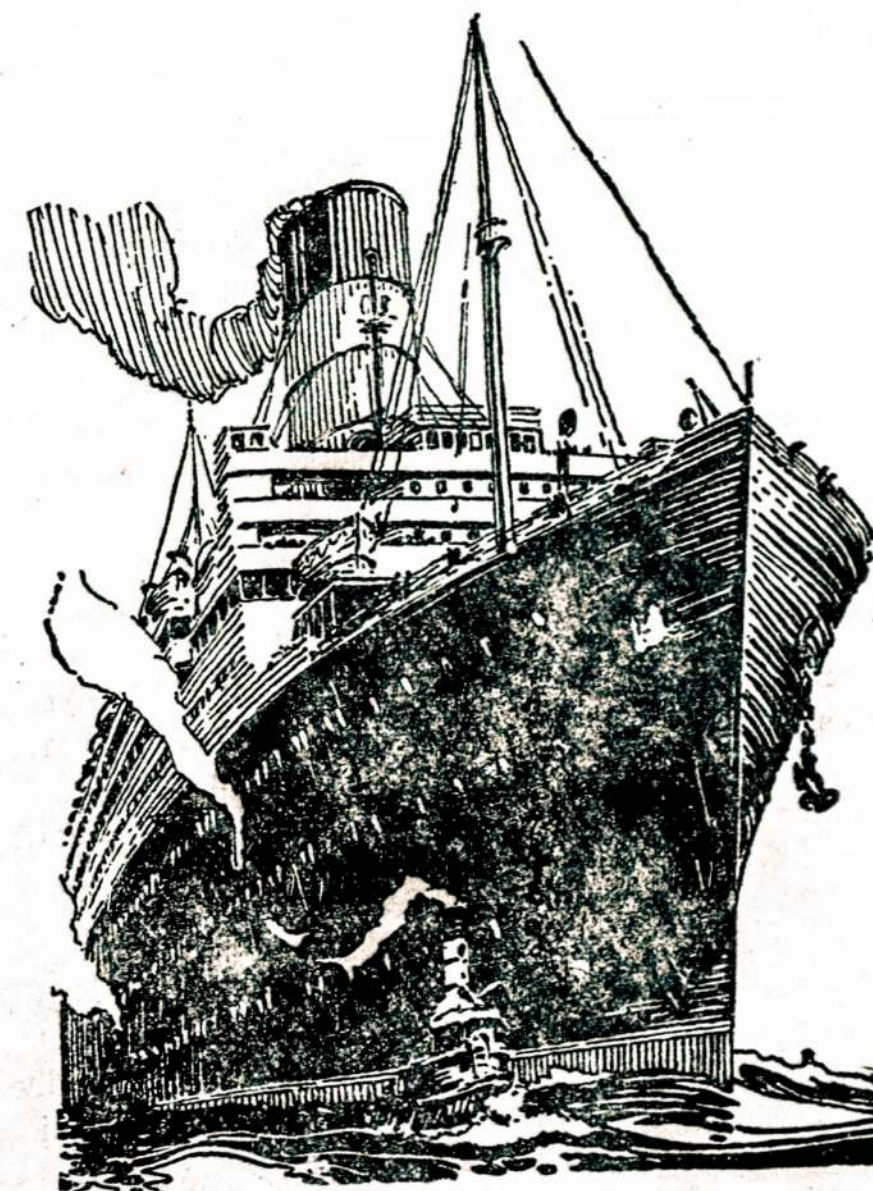
Gegužės-May 27, perpietė 12 val.

o iš Bostono

Gegužės-May 28 d., 2:30 pp.

Naujosios Anglijos keivliams nereikės važiuoti į New Yorką, nes galima sėst į laivą Bostone.

EKSKURSIJOS ATVYKIMAS Į KLAIPĖDĄ NUMATOMAS BIRŽELIO-JUNE 7 D.

LAIVAS LANCASTRIA.

Š's puikūs Cunard laivas LANCASTRIA parinktas Susivienijimo ekskursijai todėl, kad jis paima keivlius iš New Yorko ir iš Bostono, bei nugabena stačiai į Klaipėdą, be persėdimo. Kelionė per vandenį vos 10 dienų. Laivas turi visus naujoviškus patogumus, koki tik kelionėje reikalingi. Jame tik trys klasės: Cabin, arba augštoji klasė — min. kaina \$167.50; Turistinė klasė — \$126.50; Trečioji klasė — \$107.00. Karo mokestis ekstra. Ši ekskursija yra rengiama kartu su Lietuvių Agentų Asociacija.
